

de knotwilg

Tamme kastanje

Steenuilennieuws

De Swal in erfpacht

Plant een boom!

SPINNEN
ZIJN WEBMASTERS
VAN NATURE.

ZIJ BEHEREN
DE LOKALE NETWERKEN.

Geert De Kockere
www.litenatuurttjes.net

Editoriaal

3 Waterworld

Algemene informatie

Natuur- en Milieunieuwtjes

4 Gistel

'Proper Gistel'

4-5 Ichtegem

Bijenorchis bis

'Onze' torenvalken

5 Oudenburg

Gierzwaluwen

6-7 Roeselare

Afscheid van 2 pioniers

Geen nieuwe McDonald's bij het stadsbos

Nog een verkaveling midden in het Bergmolenbos?

7-8 Torhout

Grote populatie hondskruid ontdekt

Startweekend 'Jong Natuurverkenners Torhout'

Cult Social vzw schenkt 2.000 euro aan Natuurpunt

10-11 Tamme Kastanje (*Castanea sativa*)

15-21 Activiteiten

22 Programma JNM Roeselare

Plaatselijke bijdragen

NATUURPUNT GISTEL-ODENBURG & HOGE DIJKENVZW

24-25 'Local patch'

NATUURPUNT MANDELSTREKE

26-27 Broedresultaten Steenuil 2021

28 Provinciale interesse voor onze steenuilenwerking

NATUURPUNT RUIDENBERG

30 De Swal in erfpacht

NATUURPUNT TORHOUT

31 Plant een boom!

Werkten mee aan dit nummer:

Dirk Anseeuw, Koenraad Blontrack, Daniël Boens, Freddy Cordy, Roney Debaillie, Regina Debusschere, Sofie Declercq, Philippe Deprez, Danny Deschacht, Kati Deschoenmaker, Rose Deschynck, Piet Desmet, Leopold Dewulf, Xavier Dirix, Roland Eeckhout, Jozef Germonprez, Peter Hantson, Peter Lemmens, Ludo Momerency, Annemie Morisse, Steven Nuytten, Georges Pollentier, Bart Van Thuyne, Marc Vandaele, Ronny Vanhooren, Katrien Vanhouteghem, Patrick Verhoest, Maarten Verlinde & Ria Wyffels.

Omslagfoto: Enkele van de 'Jong Natuurverkenners Torhout' op insectenexcursie tijdens het startweekend in het Kortemarkse speelbos. Alle kriebelbeestjes werden na de determinatie weer vrijgelaten.

Foto: Xavier Dirix.

Foto's hiernaast: Erwin Deros.

Waterworld

De avond valt, het beeld van het tv-scherf licht de kamer wat blauwig op terwijl de straatlichten oranje kleuren. Onderuitgezakt in de zetel, met iets om te knabbelen bij de hand, valt de drukte van de dag van mij af.

Op het scherm iets wat ooit een stadje was in een kolkende zee van bruin water. Een man en een vrouw zitten op een dak, een baby en een draagmand met een huisdier in de armen. Auto's, bomen en meubels dobberen door de straat. De teugels van een paard worden losgerukt uit verkrampde handen en het dier wordt meegesleurd door de stroming. Gevels van huizen bezwijken onder de waterdruk. Een man huult vanop het droge: hij kan zijn vrouw en kind niet meer bereiken. Een groepje probeert zich stap voor stap door het wassende water in veiligheid te brengen, het water tot aan de borst.

Nee, dit is niet de postapocalyptische film 'Waterworld' met Kevin Costner in de hoofdrol. Dit is het VRT-nieuws van juli 2021. Dit is de klimaatverandering die voor de deur staat.

In de gemeente Jalhay in de provincie Luik wordt er op 48 uur tijd 271,5 liter water per vierkante meter gemeten. Meer dan 200 mensen komen om bij deze natuurramp, waarvan minstens 41 in België. Maanden later is de ravage nog steeds niet te overzien. Vrijwilligers proberen het verschil te maken. Wie reserves heeft en goed verzekerd is kan alles terug opbouwen...

Dit is exact waar het IPCC, het 'Intergovernmental Panel on Climate Change' van de Verenigde Naties al jaren voor waarschuwt. Extreme weersomstandigheden zullen elkaar steeds vlufter opvolgen. Ook bij ons. Verzengende droogte en bosbranden, overstromingen en modderstromen, evacuaties en vluchtelingen. Gelijkaardige taferelen zullen steeds vaker het tv-beeld in onze knusse woonkamers vullen.

En dan spreken we nog even niet over de biodiversiteitscrisis die smeult onder onze voeten. Het aantal planten en dieren valt alarmerend snel terug door biotoopverlies, pesticidengebruik en stikstofdepositie. Geen mals te verteren boodschap voor een maatschappij die nog druk de wonden aan het likken is van een pandemie die ons leven op pauze zette.

Eind 2014 stelde vzw Klimaatzaak in naam van 58.000 bezorgde burgers de 4 bevoegde Belgische overheden formeel in gebreke. In juni 2021 veroordeelde de rechtbank die overheden voor hun nalatigheid. Het Belgische klimaatbeleid is zo ondermaats dat het de wettelijke zorgplicht en mensenrechten schendt. Sindsdien blijft het oorverdovend stil. Geen crisisberaad, geen commissies, geen expertenpanels, geen koerswijziging. Enkel stilte.

Voor velen onder ons is het allemaal nog niet goed te bevatten. Sommigen minimaliseren, ridiculiseren en ontkennen er op los. Maar ik sprak ook jonge mensen met een lichte paniek in de ogen die beseffen dat hun toekomst onberekenbaar aan het worden is.

In januari 2019 kwamen we met 70.000 op straat in Brussel en als alles goed gaat heb je dit tijdschrift nog nét voor 10 oktober in handen. Die dag organiseert de Klimaatcoalitie '#BackToTheClimate - Mars voor het klimaat' in Brussel. Stap jij zondag met ons mee op de trein naar Brussel? Om precies te zijn: die van 10.30 u. in Lichtervelde? Later zal men je misschien vragen "Waar was jij op 10 oktober 2021? Wat heb jij gedaan?".

Sofie Declercq, voorzitter
Namens het bestuur van

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw

Natuur- & milieunieuwtjes

GISTEL

'Proper Gistel'

Op 17 juli lanceerde de schepen van Leefmilieu, Wim Aernoudt, samen met de 56 zwerfvuilmeters en –peters een nieuw zwerfvuillogo voor de stad Gistel. Ondertussen zie je het, in verschillende vormen en formaten, opduiken op dienstwagens en vuilnisbakken of tijdens evenementen.

De stad kampt, net als alle andere steden en gemeenten, met een zwerf-

vuilprobleem. Dat afval ziet er niet alleen smerig uit, het opruimen kost ook handenvol geld. Met deze campagne wil de stad een frisse wind doorheen het opruimbeleid laten waaien door iedereen bewust te maken van het probleem en aan te moedigen zwerfvuil te vermijden. Dump je afval in een vuilbak of, nog eenvoudiger, neem het mee naar huis en sorteer het!

ICHTEGEM

Bijenorchis bis

In het oktobernummer van vorig jaar schreven we al over de kleine populatie bijenorchissen (*Ophrys apifera*) die door Pete Thompson werd ontdekt. De planten groeien in een wegberm, op het eerste gezicht een lelijk stukje ruigte. Maar vlak naast het fietspad en verstopt tussen meer 'banale' planten staat hier een kleine populatie bijzondere orchideeën.

De bijenorchis is zeldzaam in ons land, maar duikt de laatste jaren steeds vaker op. Eigenlijk is dit een plant uit Midden- en Zuid-Europa die bij ons zijn noordgrens bereikt, maar door de klimaatverandering verder opschuift naar het noorden. Net zoals veel andere orchideeën hebben deze planten een voorkeur voor grazige kalkgras- en hooilanden.

Om deze populatie te behouden en liefst ook te laten uitbreiden, is beheer op maat nodig. Het eerste punt is natuurlijk er voor te zorgen dat deze wegberm niet plots gefreesd, geschrapt of, laat staan, gesproeid

wordt. Daarnaast moet licht maaibeheer de zaak klaren, waarbij er pas laat gemaaid wordt en het maaisel na het drogen wordt afgevoerd. Dit moet er voor zorgen dat de omstandigheden geschikt blijven voor deze soort en we ook de komende jaren van deze bijzondere bloemen mogen genieten.

Ondertussen zijn we samen met de gemeente aan het bekijken hoe we dit kunnen aanpakken. Wij hebben alvast voorgesteld het maaibeheer van dit stukje berm op ons te nemen.

'Onze' torenvalken

Kati Deschoenmaker woont in Ichtegem, in vogelvucht een goeie kilometer van De Swal in Koekelare. In 2015 werd ze lid van het bestuur van Tuinhier Ichtegem en daar leerde ze iemand kennen die torenvalkbakken maakt. Omdat ze al eerder torenvalken zag bidden boven de weilanden in de buurt, maakten ze 'op goed geluk' een nestkast vast aan een 5 m hoge weidepaal, net voor een rij populieren en wilgen. Met onmiddellijk succes! Sindsdien broedt er elk jaar een paartje.

De bijenorchis is een prachtige verschijning, maar weet zich verbazingwekkend goed te verstoppen in deze grazige berm. Foto: Dirk Anseeuw.

Er kwam al eens iemand kijken om de jongen te ringen, maar met een ladder bleek het toch net iets te ris- kant. Ze keken er dan maar naar met de verreijker of maakten eens een filmpje met de gsm aan een lange stok. Dit jaar kwam Patrick Verhoest langs met een telelens en het resul- taat is magnifiek. Het leverde prachti- ge beelden op van de 6 jongen, klaar voor hun eerste vliegervaring.

*Zes jonge torenvalken, klaar voor hun eerste vliegexperimenten.
Foto: Patrick Verhoest.*

OUDENBURG

Gierzwaluwen

Ergens eind april kwamen de eerste gierzwaluwen terug uit hun over- winteringsgebieden in Afrika. In Ou- denburg hebben we twee kolonies. De gierzwaluwen keren jaarlijks naar deze vertrouwde nestplaatsen terug om er hun jongen groot te brengen.

De ganse zomer kan ik ze vanuit mijn tuin volgen en ik probeer dan foto's te nemen als ze rondvliegen tussen de huizen van onze woonwijk. Maar het zijn vlugge rakkers en dat maakt het moeilijk om ze mooi te fotogra- feren: in vlucht halen ze een snelheid van wel 120 kilometer per uur en tijdens een duik kan dit oplopen tot maar liefst 200 kilometer per uur.

Tussen de vele honderden foto's za- ten er toch enkele geslaagde beel- den, en terwijl ik die op mijn pc uitvergrootte, ontdekte ik tot mijn verbazing dat er een vogel met een afwijkende kleur tussen zat. Ik hoopte dat deze bijzondere gierzwaluw voor nageslacht zou zorgen, maar jammer genoeg is dat er niet van gekomen. Hopelijk zie ik deze bijzondere zo- mergast volgend jaar terug.

Een 'normale' gierzwaluw staat op het punt een insect te vangen, terwijl de 'kleurafwijkende' gierzwaluw er net onder vliegt. Foto: Freddy Cordy.

A logo for 'Klustor XAVIER' featuring a circular emblem with various tools (screwdriver, wrench, hammer, pliers, saw) and the text 'Klustor XAVIER' and 'DRAAGT ZORG VOOR JE THUIS'. Below the logo, the text 'KLUSJESDIENST 0488/811 245' and 'info@klustor.be • www.klustor.be' is displayed.

ROESELARE

Afscheid van 2 pioniers

Mariette Dumoulin (90) en Henri Tilleman (89) zijn ons deze zomer kort na elkaar overleden, op 20 juli en op 28 augustus. De laatste jaren was het erg stil rond hen geworden, hoewel ze beiden vanaf de jaren '70 erg actief waren bij 'De Wielewaal' en later 'Natuurpunt Mandelstreke'. Het waren allebei hoekstenen van de plaatselijke afdeling van het toenmalige 'Centrum Voor Natuur- en milieueducatie', dat later opging in 'Natuurpunt CVN'.

Vanaf het prille begin volgden ze de cursus natuurgids en daarna hebben ze als enthousiaste gidsen hun kennis tientallen jaren gedeeld met jong en oud. Dat deden ze ook als leerkracht in respectievelijk de Burgerschool en het College. Hun uitgebreide natuurkennis was beslist geen domein dat ze voor zichzelf hielden.

Mariette had een grote voorliefde voor planten, die ze met engelengeduld kon determineren. Deze kennis kon ze met brio overbrengen naar de groepen die ze zo vaak begeleidde. Ze was 23 jaar actief als bestuurslid bij Mandelstreke, waarna ze in 1997 de fakkel doorgaf aan de jongere generatie.

Henri was een duivel-doet-al: begeleid, lesgever, zeer enthousiast imker en cultureel actief. Hij stond mee aan de wieg van heel wat cursussen en verenigingen, met baanbrekend werk bij 'de Mandelbie'. Wij leerden hem vooral kennen als een zeer onderlegd natuurkenner. Vanaf 1970 was hij bijna 30 jaar lang de moderator van de plaatselijke natuurgidsenafdeling van het CVN, die hij hier opstartte. Naast het maandelijks aanbod van natuurwandelingen voor iedereen en de coördinatie van aangevraagde gidsbeurten, had hij veel aandacht voor de navorming van de gidsen. Ook vandaag blijft deze aanpak, om iedereen dicht bij natuur te brengen, meer dan actueel. Henri

was ruim een kwarteeuw bestuurslid van onze afdeling, waarna hij samen met Mariette een stapje opzij zette.

We zijn hen beiden zeer dankbaar voor het vele pionierswerk dat zij verrichtten. Via deze weg willen we ook ons medeleven betuigen aan hun families.

Geen nieuwe McDonald's bij het stadsbos

In het laatste nummer van 'de knotwilg' hadden we het al over de vergunningsaanvraag van McDonald's voor een tweede vestiging op de hoek van de Moorseelesteenweg en de Oude Zilverbergstraat. Wij dienden daartegen bezwaar in, in de eerste plaats omwille van de ligging, pal tussen het Bergmolenbos en het Sterrebos. Daarnaast verwachten we bij zo'n vestiging ook problemen met zwerfvuil en flink wat (verkeers) drukte door de vele bezoekers. En wat met de ambitie van de stad om te ijveren voor 'gezonde voeding' en 'korte keten'? Past een fastfoodrestaurant daar wel bij? Midden juni volgde dan het verlossende bericht dat de stad de vergunning weigerde, net omwille van die ligging en de verwachte overlast.

Nog een verkaveling midden in het Bergmolenbos?

Midden 2016 doken er plannen op om midden in het toekomstige Berg-

molenbos een verkaveling te realiseren. De bedoeling: het gebied rond de manege, goed voor zo'n 3,5 hectare, verdelen in 15 bouwkwakels. Daar ligt volgens het gewestplan namelijk een 'gebied voor wonen en landbouw'.

Deze gebieden, geel-rood gearceerd op het gewestplan, waren bedoeld om landbouwbedrijven niet te blokkeren in hun mogelijkheden en de bestaande bewoning te regulariseren. Niet meer en niet minder. Deze zones zijn niet ingekleurd als woongebied noch als woonuitbreidingsgebied. Maar door de regelgeving erg ruim te interpreteren, probeerde men een verkavelingsvergunning te verkrijgen. Gelukkig verwierp het voltallig schepencollege de aanvraag. Een opsteker voor de vele honderden bezwaardin-dieners en een overwinning van het gezond verstand.

In juli ontvingen we een uitnodiging voor een overleg rond een ander 'gebied voor wonen en landbouw' in het Bergmolenbos, waar men gelijkaardige plannen heeft. We hebben hier vriendelijk voor bedankt. Wij willen geen potentieel positieve verwachtingen creëren.

Want laat ons er niet flauw over doen: dit gaat gewoon om een zoveelste conventionele luxe verkaveling in een zone waar zoiets niet thuis hoort. Een verkaveling zou natuurlijk leuk zijn

voor de eigenaars – een woning middenin het groen is veel geld waard – maar creëert geen meerwaarde voor de stad en zijn inwoners. Wel integendeel. Afvalverwerking, verlichting, waterzuivering, ... Dergelijke afgelegen woningen kosten de maatschappij flink wat. Daarnaast maken verkavelingen het veel moeilijker voor de overheid om hier nog percelen aan te kopen en te bebossen: landbouwgrond is nog enigszins betaalbaar; bouwgrond niet. En als deze verkaveling er zou komen, staat de deur wagenwijd open voor nog veel meer verkavelingen in overeenkomstige zones in het buitengebied.

Het stadsbos blijft voor Natuurpunt Mandelstreek een ecologisch en sociaal project voor iedereen in onze regio. Dergelijke verkavelingsvoorstellen gaan daar lijnrecht tegenin en daarom zullen wij ons daar met alle mogelijke middelen tegen blijven verzetten.

In het Bergmolenbos worden er opnieuw pogingen gedaan om op het gewestplan geel-rood gearceerde gebieden, oorspronkelijk bedoeld om landbouwbedrijven niet te blokkeren in hun mogelijkheden en de bestaande bewoning daar te regulariseren, om te zetten in een verkaveling. Een zéér ruime interpretatie van de regelgeving waar wij ons met alle middelen tegen zullen verzetten.

Foto: Peter Hantson.

TORHOUT

Grote populatie hondskruid ontdekt

In mei 2020 werden er in Torhout 2 exemplaren van hondskruid (*Anacamptis pyramidalis*) ontdekt. Dat is een wettelijk beschermde en zeldzame orchidee die 30 tot 60 cm hoog wordt. Ook deze kritische soort lijkt, net zoals de bijenorchis, de laatste jaren wat uit te breiden. Maar het aantal exemplaren per vindplaats blijft meestal laag.

We gingen in overleg met de stad om het maaibeheer van de desbetreffende wegberm aan te passen, zodat deze orchidee zaad zou kunnen vormen, maar jammer genoeg liep het mis. Bij een van onze bezoeken ontdekten we 2 putjes: iemand had deze zeldzame planten uitgegraven. En het erge is dat deze planten niet alleen hoge eisen stellen aan de bodem waarin ze groeien, maar ook samenleven met een bodemschimmel. Dit uitgebreide schimmeln netwerk voorziet de plant van de nodige voedingsstoffen

We ontdekten dit jaar een groeiplaats met zomaar eventjes 20 exemplaren hondskruid. Echt wel bijzonder. Foto: Peter Lemmens.

en zonder dit netwerk is de plant gedoemd te sterven. Tot zover het hondskruid in Torhout, dachten we.

Midden juli kregen we echter de melding dat iemand 20 exemplaren hondskruid spotte in een ándere wegberm, daar zo'n 2 kilometer vandaan. Deze planten staan gelukkig op een minder opvallende en moeilijk bereikbare plaats, zodat ze de tijd kregen om zaad te vormen. Veel kans dus dat we deze prachtige roze kaarsen de komende jaren op nog meer plaatsen zien opduiken.

Startweekend 'Jong Natuurverkenners Torhout'

Op 11 en 12 september ging het startweekend van de 'Jong Natuurverkenners Torhout' door. De + 11-jarigen waren 's zaterdags om 10 u. al present op de weide van het speelbos van Edewalle om er hun kamp op te slaan. Na het installeren - in een lichte regen - van de noodzakelijke hudo, shelter en slaaptenten, startten we met de verkenning van het bos.

De 'Jong Natuurverkenners Torhout' starten hun jaarwerking met een heerlijk weekendje natuur in de Kortemarkse speelbos. Foto: Xavier Dirix.

De regen hield op; de zon kwam tevoorschijn. Martijn en Thijs toverden wafels op het kampvuur en Bart en Silvie maakten een heerlijke spaghettisaus klaar met de gesponsorde groentjes van BIOGUY. Ondertussen ontdekten de natuurverkenners bijen, bloemen, bomen, paddenstoelen, spechten en andere vogels. Sofie zorgde voor een topmoment met

haar excursie over insecten: er werd gretig geschept en ontdekt. Na het avondeten zette Hans de nachtvinders in de kijker. Wat een wonderse wereld ging er voor ons open!

Na een ontbijtje rond het kampvuur kwamen er op zondag een 30-tal leden van de – 11-jarigen mee feestvieren in het bos. Ze ontdekten verschillende bosgeheimen onder leiding van Marijn en Ruben. Dat vierden we met lekkere versgebakken perentaart van Gwendoline en fruitsap.

Kortom, een feest in het bos dat ons nog lang zal bijblijven. Een fijne start van een nieuw seizoen Natuurverkenners. We zijn ondertussen een gezellige bende en we vormen een toffe leidersgroep. Maar er is nog plaats voor mensen die willen mee begeleiden. Wil je mee met ons op pad? Eén adres: dirix.xavier@gmail.com.

Cult Social vzw schenkt 2.000 euro aan Natuurpunt

Op zaterdag 18 september heeft Cult Social vzw een bedrag van 2.000 euro aan Natuurpunt Torhout geschonken; Welzijnsschakels De Klapdeur Torhout

kreeg eenzelfde bedrag. Cult Social vzw werd begin 2006 opgericht en is bekend om de vele socioculturele activiteiten die de vereniging de voorbije jaren organiseerde, met de populaire quiz 'De slimste Thouroutenaere' als bekendste. Maar na ruim 15 jaar houdt de vzw er mee op en zochten zij enkele goede doelen om hun kassaldo aan over te maken. Hiermee zet een straffe Torhoutse vereniging een punt achter de vele jaren toffe activiteiten.

Een mooi gebaar van erkenning voor onze werking, waarvoor we zeer dankbaar zijn. Wij investeren dit geld in de natuur, voor een gezonde toekomst en het welzijn van mens en dier. Een dikke dankjewel Cult Social!

Schepen Lieselotte benadrukte dat het de verenigingen zijn die kleur geven aan de stad. Dit kon onze voorzitter Bart enkel beamen en hij voegde er prompt een uitnodiging aan toe om bij Natuurpunt te komen vrijwilligen. Naast de mooie cheque was dit ook een fijne ontmoeting van mensen die weten dat het leven 'meer is dan afwassen alleen'. Je inzetten als vrijwilliger is een mooie kers op de taart van het leven.

Bij Bar Provisoir in de tuin van Club de B kregen Welzijnsschakels De Klapdeur en Natuurpunt Torhout een prachtige cheque overhandigd van Cult Social vzw. Geld dat we goed kunnen gebruiken voor de uitbouw van ons project in Groenhove.

Foto: Jozef Germonprez.

Overstappen naar Argenta is kinderspel.

Gemakkelijk, gratis en snel.

MARIANNE DEPRAETERE

FSMA 48078 cAcB
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare
051 20 50 94

KANTOOR LEEN TANGHE

FSMA 46897 cAcB
Aartrijkestraat 12, 8820 Torhout
0475 45 67 62

KANTOOR VANDEVOORDE BVBA

FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare
051 24 28 27

VANDEZANDE-BRYSSE

FSMA 113630 cAcB
Marktstraat 20, 8810 Lichtervelde
051 72 44 11

KANTOOR VANHAECKE

FSMA 61160 cAcB
Rumbeeksesteenweg 464, 8800 Rumbeke
051 24 46 53

ARGENTA ROESELARE NOORD SFG INVEST BV

FSMA 0741379116
Noordlaan 9, 8800 Roeselare
051 24 01 30

MA - DO
9u00 - 18u00
VRIJDAG
9u00 - 19u00
ZATERDAG
9u00 - 13u00

ANDER LOGO - ZELFDE GLIMLACH

biobuurtwinkel
Origin'o

BIOGUY - INDUSTRIELAAN 3 - 8820 TORHOUT - 050 22 20 97

Tamme Kastanje (*Castanea sativa*)

De Romeinse mythologie vertelt dat de Romeinse oppergod Jupiter nog maar eens verliefd werd: op Diana, de godin van de jacht. Hij wilde haar verleiden, maar Diana zag die avances niet zitten en veranderde zichzelf in een tamme kastanje. Daardoor wist ze 'casta' of kuis te blijven. De aarde kreeg er een pracht van een boom bij. Het bijvoegsel 'sativa' betekent zoveel als gecultiveerd, nuttig of verzadigend.

Een andere bron vermeldt dat de tamme kastanje haar naam te danken heeft aan de Griekse stad Kastanéia in Pontus, een historische landstreek aan de zuidoostkust van de Zwarte Zee, waar de tamme kastanje zich thuis voelt.

In gebieden met zachte winters en warme zomers, liefst op silicaathoudende grond, kan de boom een hoogte bereiken van wel 30 meter en dit met een brede kroon. In Italië behoedt, volgens het volksgeloof, een tamme kastanje schapen tegen een hongerige wolf door zijn takken als een beschermende kooi om de dieren heen te zetten.

Het is een boomsoort die volgens de meeste bronnen een ouderdom van 400 jaar kan bereiken. Andere bronnen spreken over een levensduur van 500 tot 1.500 jaar.

In 1308 wilde koningin Giovanna van Aragon de krater van de Etna bezoeken. In de gemeente Sant'Alfio, op de flank van de vulkaan, begon het plots hard te regenen. De koningin en haar gevolg konden gelukkig schuilen onder een tamme kastanje van kolossale afmetingen. Deze boom heeft sindsdien de bijnaam 'Castagno dei Cento Cavalli' ofwel 'kastanjeboom van de honderd paarden'.

Het is maar één van de vele legenden over deze indrukwekkende holle boom, die in 1780 een omtrek had van 57,9 m. Sindsdien is de boom opgesplitst in meerdere grote stammen en lijkt hij op een groep bomen die samengegroeid zijn. Uit onderzoek is gebleken dat hij vermoedelijk bestaat uit 3 stammen (ca. 22, 20 en 13 m omtrek) met een gemeenschappelijke hoofdwortel. Meerstammigheid komt meer voor bij de tamme kastanje. De geschatte leeftijd van deze boom varieert van 2.000 tot 4.000 jaar. Zoek 'm gerust eens op Google Street View of op Youtube: het lijkt wel een bosje.

De bladeren van de tamme kastanje, tot 20 cm lang, lancetvormig en scherp getand, staan verspreid langs de takken. Ze hebben een glanzend donkergroene bovenkant en een iets lichtere onderzijde. De stam vertoont een torsie met een schors vol lengtegroeven of spleten. Deze lopen oorspronkelijk verticaal, maar bij het ouder worden gaan ze schuin opwaarts.

Het fijnvezelige hout van de tamme kastanje blijkt bijzonder elastisch, taai, zeer goed bestand tegen vocht en langer houdbaar dan eikenhout. Het behoeft zelfs geen behandeling tegen insectenvraat en schimmels omdat het vrij hoge concentraties aan looistoffen bevat (7 tot 10 %). Afsluitingen, gekloofde palen, schapenhekken, slagbomen en steunpalen in kastanjehout vind je dan ook overal. Verder wordt het hout gebruikt voor deuren, lambriseringen, parket, ramen, stoelen, tuintafels en vaten.

In de maand juni staan mannelijke en vrouwelijke bloemen afzonderlijk op eenzelfde boom. Voor de biologen onder ons: eenslachtige bloemen op een eenhuizige plant. Een manne-

lijke bloeiwijze (katje) draagt tot 40 bolvormige groepjes van geelgroene deelbloemen met zeer lange meeldraden. Iedere bolvormige deelbloeiwijze bestaat uit 5 tot 7 bloemen. Ze leveren nectar en pollen aan het bijenvolk. De bijzondere geur van de mannelijke bloem weet ook kevers te verleiden. Kruisbestuiving ligt voor de hand. De vrouwelijke bloeiwijze staat steeds op het uiteinde van eenjarige takjes met drie tot vijf bloempjes. Het onderstandige vruchtbeginsel zit in een groene, schubachtig bebladerde vruchtbeker of napje. Ook hier weet nectar de insecten te lokken. Overvloedig stuifmeel betekent ook windbestuiving en dus ook een mogelijk pollenallergie voor wie er gevoelig aan is.

Na bevruchting groeit het napje uit tot een bolster met talrijke scherpe stekels, een afweerwapen tegen de vraatzucht van vele dieren, vooral eekhoorns en vogels. Een bolster bevat twee of drie noten. Bovenop elke noot vind je een zilverachtig restant van stempel en stijl. Bij Paardenkastanje ontbreekt dit witte topje.

In het najaar 'regent het brood uit de hemel'. De noten van de tamme kastanje bevatten veel zetmeel, proteïne, suiker en vitamines B1, B2 en vooral C. Die noten zijn een lekkernij in allerlei bereidingen en wildgerechten. Pof ze zelf eens op de barbecue, in een kampvuur of, als het echt niet anders kan, in een pan. Een aanrader. Maar vergeet niet om er op voorhand even met een mes in te kerven. Anders ontploffen ze.

In Zuid-Europese berggebieden voorzag deze boom de arme bevolking eeuwenlang van voedzaam kastanjemeel. De Franse Ardèche kent een zoete puree, crème des marrons,

gemaakt van tamme kastanjenoten en gebruikt als broodbeleg of toetje. Dit kon de duivel niet hebben en daarom blies hij met z'n kwade adem over de bolsters, die onmiddellijk scherpe stekels kregen. De goede God heeft dan maar een slimme tegenzet gedaan. Als de rijpe kastanjes op de grond vallen springen de bolsters in vier delen open in de vorm van een heilig kruis. Daar kan zelfs Satan niet tegenop. Zo liggen de kastanjes voor het oprapen.

De beroemde Engelse kruidenkenner Nicolas Culpeper (1616-1654) schrijft extracten van de bladeren van tamme kastanje voor als medicijn bij diarree, hoest en overvloedige slijmvorming. Ook kan je volgens deze man kastanjes eten om je bloed te verdikken. Wat het nut daarvan is kon ik niet achterhalen, of bedoelt hij gewoon 'de bloedstolling verbeteren'? Wie erin gelooft kan kastanjes zelfs meedragen als een amulet tegen boze geesten.

Vroeger dacht men dat de Romeinen de tamme kastanje bij ons introduceerden. Het oorspronkelijk verspreidingsgebied van de *Castanea sativa* in Europa situeert zich immers in Zuid-Europa, Turkije en de Kauka-

sus. Recent wetenschappelijk onderzoek toont aan dat tijdens de Late IJzertijd (ca. 200 v. Chr.) de tamme kastanje reeds in onze streken aanwezig was. Waarschijnlijk hebben de Kelten tijdens hun omzwervingen de lekkere vruchten meegenomen en voor verspreiding gezorgd. Dit lukte vooral in de warmere gebieden in het Rijndal. Later zullen de Romeinen de tamme kastanje steeds vaker verbouwen om hun legioenen van voedsel te voorzien. Nog later volgt in middeleeuwse kloostertuinen een doelgerichte aanplant van deze boom.

Voor wie gelooft in de Keltische bomenmythologie zijn mensen geboren in de periode van 15 tot 24 mei of van 12 tot 21 november tamme kastanjes. Zij zijn zeer kritisch voor zichzelf en hun omgeving. Verder blijken ze koppig en zelfs na grondige studie eigenwijs een eigen standpunt verdedigen. De kastanjes bezitten bovendien een handigheid om allerlei problemen te omzeilen.

De Tamme kastanjeboom en zijn oneetbare 'neefje' de Paardenkastanje zijn eigenlijk heel eenvoudig uit elkaar te houden: de Tamme kastanje heeft een enkelvoudig blad, de

Paardenkastanje een handvorming samengesteld blad. De bloeiwijze van de tamme kastanje is geelgroen, terwijl de bloemen van de Paardenkastanje als kleurrijke kaarsen op de boom staan. De bolster van de Tamme kastanje draagt talrijke scherpe stekels, de Paardenkastanje dan weer niet. De Tamme kastanje behoort samen met beuk en eik tot de beuken- of napjesdragersfamilie (*Fagaceae*), terwijl de Paardenkastanje tot een geheel andere plantenfamilie en –geslacht behoort (Paardenkastanjefamilie volgens de traditionele indeling, Zeepboomfamilie volgens een recentere, maar niet algemeen aanvaarde classificatie).

Tamme kastanje mogen we als mediterrane boom na al die jaren toch stilaan tot onze inheemse bomen rekenen. Geïntegreerd en geliefd levert zij elk jaar overheerlijke kastanjes voor hobbykok en fijnproever. Medicinaal is tamme kastanje geen hoogvlieger; en wie allergisch is kan er niet om lachen. Tenslotte is het hout van tamme kastanje op termijn de beste koop.

Daniël Boens

Het gele pluiz op de linkerfoto zijn de mannelijke katjes. Centraal op de linkerfoto zie je de vrouwelijke bloeiwijze met schubachtig bebladerde vruchtbeker.

Die groeit na bestuiving uit tot de typische stekelige bolster met daarin 2 tot 3 noten.

Foto's: www.kuleuven-kulak.be/bioweb.

Sights Of Nature
Natuurpunt Optiekshop
Vlaamseveld 89
8490 Jabbeke
050 31 50 01
www.deputter.be

OFFICIEEL PARTNER

KITE OPTICS

Bynnex

KITE BINO APC STABILISATIE

INTELLIGENTE OBSERVATIE

Koop uw instrument met ledenkorting bij Sights Of Nature, officieel partner, en steun zo Natuurpunt

VERREKIJERS | TELESCOPEN | MICROSCOPEN | ACCESSOIRES

KITE OPTICS®
www.kite-optics.be

ZORG VOOR DE NATUUR PLAATS EEN FIJNSTOFFILTER

FIJNSTOFFILTER - POLVO (OEKOTUBE)

Broucke investeert voor een betere luchtkwaliteit in België. Door de fijnstoffilter van Oekotube kunnen we 95% van het fijnstof uit de rook filteren via ionisatie. Ontdek waarom een Polvo fijnstoffilter van Oekotube een must is voor uw haard.

VOORDELEN

- Het creëert geen trekvermindering voor uw schouw, want het enige dat zich in uw rookkanaal bevindt is een elektrode van 1,6 m.
- Het filtert fijnstof efficiënter dan goedkopere fijnstof-filters. Met de Polvo / Oekotube filter zal 95% van de fijnstofdeeltjes uit uw rook verdwijnen.
- Gemakkelijk in onderhoud. De schoorsteenborstel kan gemakkelijk de elektrode aan de kant duwen zodat uw rookkanaal perfect kan gekuist worden.
- Weinig verbruik: 30 W wanneer de fijnstoffilter werkt en 1 W in de stand-by fase is. Het toestel zal bij detectie van warmte automatisch aanschakelen.
- De filter kan worden gebruikt voor een toestel tot 40 kW.
- Er zijn geen structurele veranderingen nodig in uw woning. Onze Polvo fijnstoffilter kan bovenop uw schouw geplaatst worden.
- Alle fijnstofdeeltjes worden gefilterd, zelfs de kleinste PM1-deeltjes.

BROUCKE
Tulikivi & KachelCenter

Roeselarestraat 92 | 8600 Esen | 0495 680 962
Meulebeeksesteenweg 12 | 8700 Tielt | 051 438 252

www.broucke.be

Neem
contact op
voor
meer info

Tuinsappen Lombarts Calville

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Tsjechiëlaan 1 - 8970 Poperinge
info@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

Renewi geeft uw afval weer energie!

Renewi Belgium nv

Regenbeekstraat 7C - Roeselare

Tel. 051 23 20 11 - www.renewi.be

GRATIS HUISBATTERIJ

BIJ INSTALLATIE ZONNEPANELEN,
DANKZIJ DE SUBSIDIES*

Sla uw energie *intelligent* op

Wie een thuisaccu overweegt is klaar voor de toekomst. Wees voorbereid op de in 2022 komende capaciteitstarief en variabele uursprijzen van elektriciteit. Wie volgt jaar een zonnepaneel installatie met batterijen plaatst doet **dubbel voordeel**. Want in 2021 krijgt u "**gratis**" de batterijen bij een zonnepaneel installatie, dankzij de subsidies.

*Dankzij subsidies van het Vlaams Gewest kan je tot €1500 besparen bij de aankoop van zonnepanelen en tot €3200 op je thuisbatterij.

INTELLIGENT WONEN

• Bruggesteenweg 21
• Gits-Hooglede
• www.intelligentwonen.be
• 0475 34 67 37

"Le Bellet"

Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur
www.aubellet.com

Karel en Kristien Desmet-Naessens "Le Bellet"
19400 Monceaux sur Dordogne - Corrèze - France
kristien.naessens@gmail.com - 0033 555 911 017 - of +32 (0)486 021 249

BANDEN VANDEWALLE

**Al meer
dan 30 jaar
uw
bandenspecialist!**

**Voor alle auto-,
vrachtwagen-
& landbouwbanden**

Tel. 051 70 33 68
www.bandenvandewalle.be
Sint-Jansstraat 161 - Staden

Ma-vrij: van 8 tot 12
& 13 tot 18 uur
Zat: van 8 tot 12 uur

Volg ons vanaf nu ook op

FIRMA
BEEL
the power of service

Diksmuidsesteenweg 394
8800 Roeselare
T 051 32 06 50
www.tuinbouwbeel.be

ALLE MACHINES VOOR DE TUIN!

STIHL

Koekuitstraat 2
8800 Roeselare

ward_vanhooren@hotmail.com
0032 496 43 04 05

- Advies duurzaam boombeheer
- Boomonderzoek
- Klimmend snoeien
- Aan- en verplanten van bomen
- Groeiplaatsinrichting en -verbetering
- Boomvriendelijke aanleg van uw tuin

Ward Vanhooren

Your tree, our care

Care for Trees

BTW: BE0827 967 056

**Uit sympathie
Joost Desmet**

activiteitenkalender

OPGELET

Vanaf 1 oktober vervallen de coronamaatregelen voor activiteiten tot 500 deelnemers binnen en 750 deelnemers buiten, tenzij de lokale overheid daar anders over beslist. Afstandsregels en mondkapen zijn niet langer verplicht. Je bent van harte welkom als je geen coronasymptomen hebt of niet samenleeft met iemand met COVID-19.

We vragen ook om voor elke activiteit in te schrijven via de website van Natuurpunt, tenzij anders vermeld. Zoek de webpagina van de organiserende afdeling via je browser (bv. "Natuurpunt Torhout"). Daar kan je de activiteit van je keuze dan aanklikken en inschrijven.

PS: de laatste info over onze activiteiten vind je steeds op onze Facebookpagina's, in onze nieuwsbrieven en op onze websites.

11e 'Repair Café' met Torhout Content

Torhout

• Zaterdag 9 oktober vanaf 13.30 u. (17 u.)

Torhout Content organiseert samen met Femma Torhout, Natuurpunt Torhout en Netwerk Bewust Verbruiken opnieuw een 'Repair Café'. Handige Harry's en Henriëttes staan er klaar om, samen met jou, je kapotte spullen te herstellen. En dat kan van alles zijn: een fiets, een botte kettingzaag, een elektrisch toestel dat niet meer naar behoren werkt (zelfs een computer!), een beschadigd juweel of een kledingstuk met een gaatje erin. Opgelet: het is niet de bedoeling dat je je spullen zomaar komt afgeven. Neen,

wij herstellen dit samen met jou en leren je hoe je het defect de volgende keer zelf kan verhelpen.

Afspraak in 't Bourgondisch Hof (Ganzevijverstraat 4, Torhout) waar Tordale zorgt voor een gezellige ontvangst. Vooraf inschrijven hoeft niet, maar is wel handig zodat we het nodige materiaal kunnen voorzien. Stuur een mail naar rdebaillie@gmail.com of bel 0484/481.547. Herstellingen zijn gratis; enkel voor eventuele wisselstukken moet je betalen. Een vrije bijdrage voor de werking van het 'Repair Café' is steeds welkom. Meer info op www.torhoutcontent.be of www.repaircafe.org.

Organisatie: Torhout Content i.s.m. Femma Torhout, NP TORHOUT & Netwerk Bewust Verbruiken

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Zondag 10 oktober om 9 u. (11.30 u.)

Ben je graag buiten bezig? Wil je iets doen voor het klimaat en de natuur een handje helpen? Kom dan naar Groenhove! Samen met onze groep vrijwilligers van 7 tot 87 ga je aan de slag om van het Groenhovebos een mooiere en natuurrijkere plek te maken. En daarvoor hoef je echt geen natuurspecialist te zijn: iedereen is welkom. Je geniet van de natuur, doet aan fitness, wordt helemaal zen en leert sympathieke Natuurpunters kennen. Kies je voor licht werk of houd jij net van een uitdaging? Er is altijd wel iets te doen!

- De meeste percelen die we aankochten staan vol uitheemse planten en overal vind je afsluitingen en (prikkel)draad. Deze verwijderen we zodat Groenhove weer een aangenaam bos wordt

voor mens, dier en plant.

- We beheren ook het heideveldje van de stad Torhout. Om deze historische schat in topconditie te houden is er handenarbeid nodig.

Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Kom je wat later en zie je niemand staan, bel dan even naar Roney (zie hieronder). Zorg voor aangepaste kledij, goed schoeisel en een paar stevige werkhandschoenen. Zelfs als je je maar een uurtje kan vrijmaken, ben je van harte welkom. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Tijdens de pauze bieden we je een drankje aan en we eindigen met een biologische broodmaaltijd, geschonken door BIOGUY.

Organisatie: NP TORHOUT

'Week van het Bos': herfstwandeling in het Koekelarebos

• Zondag 10 oktober om 9 u. (12 u.)

We gaan op stap in het Koekelarebos met zijn unieke arboretum, bijzonder heideveldje en wereldberoemde Koekelare-dennen. In het arboretum vind je boomsoorten van over de hele wereld, waaronder heel wat bijzondere den- en sparren. Het heideveldje is een stille getuige van hoe ons landschap er honderden jaren geleden bij lag en ook over de majestueuze Koekelare-dennen valt er heel wat te vertellen. Stof genoeg voor een boeiende wandeling!

Afspraak om 9 u. bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg voor carpooling of om 9.20 u. op de parking van het bos. Rijd naar het kruispunt Provinciebaan / Litter-

LEGENDE

Aanplantingen
Beheerwerken
Overzetacties

Dia-avond
Fototentoonstelling

Fietstocht

Inventarisatie
Vogels kijken

Protestactie

Campagne
Evenement

Families
en kinderen

Fotografie

Meerdaagse
(bus)reis

Repair Café

Cursus
Lezing
Voordracht

Feest

Insecten
Paddenstoelen
Planten

Natuurwandeling

Vergadering

veldstraat in Koekelare en draai de Litterveldstraat in. Na 150 m. vind je de parking rechts, aan een onverharde weg. Meer info bij Koenraad Blontrock (0495/240.899).

Organisatie: NP GISTEL-OUDEBURG & HOGE DIJKEN

Koekelarebos & het arboretum Koekelare

• Zondag 10 oktober om 10 u. (11.30 u.)

We gaan op stap in het Koekelarebos met zijn unieke arboretum, bijzonder heideveldje en wereldberoemde Koekelare-dennen. In het arboretum vind je boomsoorten van over de hele wereld, waaronder heel wat bijzondere dennen en sparren. Het heideveldje is een stille getuige van hoe ons landschap er honderden jaren geleden bij lag en ook over de majestueuze Koekelare-dennen valt er heel wat te vertellen. Stof genoeg voor een boeiende wandeling!

Afspraak op de parking van het bos. Rijd naar het kruispunt Provinciebaan / Litterveldstraat in Koekelare en draai de Litterveldstraat in. Na 150 m. vind je de parking rechts, aan een onverharde weg. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Organisatie: NP RUIDENBERG

#BackToTheClimate - Mars voor het klimaat Brussel

• Zondag 10 oktober om 13 u. (16 u.)

De klok tikt. De klimaatcrisis is niet langer een 'ver van ons bed'-show. Het raakt ons allemaal. Hier in België, waar extreme weersomstandigheden toenemen, maar nog meer in het Zuiden, waar ze kampen met dramatische droogteperiodes en verwoestende branden.

Het is nog mogelijk om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5°C, maar dan moeten we nu handelen. De straffe klimaatacties van de voorbije jaren plaatsten de klimaatcrisis hoog op de politieke agenda, maar het is hoog tijd dat politici hun beloftes omzetten in ambitieuze daden.

Daarom schieten we in weer in actie en laten we van ons horen, net voor een belangrijke Europese top en de grote kli-

maatop in Glasgow. Dit is het kantelpunt: laten we alles bij het oude of kiezen we voor een wereld die solidair, duurzaam en eerlijk is?

Kruis daarom zondag 10 oktober aan in je agenda voor de grote #BackToTheClimate-klimaatmars in Brussel. Vanuit Midden-West-Vlaanderen treinen we samen naar Brussel om ons aan te sluiten bij de Natuurlandpuntdelegatie.

We nemen om 10.30 u. de trein in Lichtervelde. Je kan al om 10.23 u. opstappen in Kortemark ofwel vertrekken om 10.16 u. in Roeselare of om 10.21 u. in Torhout en dan overstappen in Lichtervelde. Voor het gemak - het gaat druk zijn in de stations - blijven we zitten op die stoptrein, om om 12.23 u. in Brussel-Noord aan te komen. Daar proberen we aan te sluiten bij de Natuurlandpuntdelegatie.

Breng een lunchpakket en de nodige drank mee. Een spons is ook belangrijk: we willen de sponswerking van de natuur in de verf zetten. :-) En ga gerust creatief aan de slag: jouw klimaatboodschap op een bordje is natuurlijk ook welkom! Wees creatief. Laat je eens gaan, we rekenen op jou!

Meer info op onze facebookpagina's en in onze 'Groene Flits'. Meer info over de actie op <https://backtothecclimate.be/nl/>

Organisatie: Klimaatcoalitie i.s.m. NATUURLANDPUNT

Watervogeltelling Kortemark & Torhout

• Zaterdag 16 oktober om 9 u. (12 u.)

Elk winterhalfjaar organiseert het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) zes maandelijkse watervogeltellingen in Vlaanderen. Met dit project wordt informatie verzameld over aantallen, habitatkeuze, numerieke trends en verspreiding van overwinterende watervogels in Vlaanderen. Ook Natuurwerkgroep Torhout doet hier aan mee en bezoekt verschillende waterpartijen in Kortemark en Torhout. Deze activiteit staat open voor iedereen, van beginner tot doorgewinterde vogelaar.

Afspraak op de parking van kinderboerderij 'd'Oude Smelterij', Ieperse Heirweg 5 in Torhout. Breng een verrekijker of telescoop mee. Meer info bij Wim Rommel (0471/477.754).

Organisatie: NP TORHOUT

'Dag van de Trage Weg': met een sprookje in en rond het Groenhovebos

Torhout

• Zaterdag 16 oktober om 14u (16.30u)

De 'Dag van de Trage Weg' is een actieweekend waarbij 'trage wegen' in de kijker staan. Deze wegen voor niet-gemotoriseerd verkeer bieden ongetwijfeld ook jou heel wat voordelen: ze zijn ideaal voor een fiets- of wandeltocht, je komt er tot rust in de natuur en ze vormen een veilig alternatief voor drukke straten. Bovendien vertellen deze vaak eeuwenoude verbindingen iets over de lokale geschiedenis.

Jammer genoeg zijn veel van deze paden en wegjes illegaal afgesloten, ingepalmd of omgeploegd. De 'Dag van de Trage Weg' moedigt gemeenten aan om verwaarloosde wegen te herstellen. Vandaag wandelen we over een zo'n heropende trage weg, gerealiseerd door de stad Torhout en de Vlaamse Landmaatschappij.

Een sprookje maakt het ook aantrekkelijk voor kinderen vanaf 4 jaar en voor alle deelnemers jonger dan 16 voorzien we onderweg een doe-activiteit. We sluiten af met een receptie, aangeboden door de stad.

Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout) voor een wandeling van zo'n 4 km, onderbroken door enkele rustpauzes. Op verschillende plaatsen kan je een doorsteek nemen. Deelname is gratis. Toegankelijk voor kinderwagens en rolwagens met grote wielen. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT i.s.m. stad Torhout

Activiteit 'Jong Natuurverkenners Koekelare'

Koekelare

• Zaterdag 16 oktober om 15 u. (17 u.)

Ben jij tussen 8 en 13 jaar oud en een megafan van de natuur? Wil je bijen, paddenstoelen, planten, salamanders, vogels en nog veel meer ontdekken? Dan ben je van harte welkom bij onze 'Jong Natuurverkenners Koekelare'.

We komen elke 3e zaterdagmiddag van de maand samen en trekken op on-

activiteitenkalender

derzoek uit. Nadien spelen we nog een spel. **We zijn gestart op 18/9, maar aansluiten kan nog altijd.** Meer info bij Neal Janssens (0493/418.920 of janssensneal@gmail.com of). **Kostprijs leden Natuurpunt € 35, niet-leden € 42. Eerste activiteit gratis.**

Programma:

- za. 16/10: Nootjesspeurtocht.
- za. 30/10 van 17.30 u. tot 19.30 u – Halloween, dieren van de nacht.
- za. 20/11: Vol met witte stippen.
- za. 18/12: Pluimen op het water.
- za. 15/1: Winter in het bos.
- za. 19/2: Mos, mos, mos, wat groeit daar in het bos?
- za. 19/3: Piep, hier is de eerste bloem.
- za. 16/4: Salamanderzoektocht.
- za. 21/5: Slotactiviteit voor het hele gezin.

Opgelet: het programma kan nog wijzigen, maar ook extra activiteiten zijn mogelijk wanneer er zich een bijzonder natuurfenomeen in de buurt afspeelt. Zin om af en toe mee een activiteit te begeleiden? Neem dan contact op met Neal.

Organisatie: NP Ruidenberg

Beleef de najaarstrek in het Merkembroek en de Viconiaputten **Houthulst & Diksmuide** • Zondag 17 oktober om 8 u. (16 u.)

's Morgens verkennen we het Merkembroek, waar het overstroomde broekland en de rietmoerassen de ultieme biotoop vormen voor vele doortrekkende water- en zangvogels. We trekken onze laarzen aan om dit moerassig gebied te doorkruisen, op zoek naar eenden, steltlopers en zangvogels.

's Middags genieten we van onze picknick in Herberg De Knocke, 's namiddags verkennen we de Viconia Kleiputten in Stui-vekenskerke. Vanuit de vogelkijkhutten en tijdens de rondwandeling verkennen we de 7 steltloperplassen. We hebben ook oog voor late herfstbloei-ers en de verschillende bessenstruiken, die op hun beurt een aantrekkingspool zijn voor heel wat vogels.

Afspraak om 8 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km). Wil je een halve dag aansluiten of ter plekke afspreken, neem dan contact

op met Johan Plouvier (0498/849.313). Verrekijker en/of telescoop zijn aan te raden en laarzen zorgen voor het nodige comfort in dit drassig gebied. Vergeet ook je picknick niet.

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Proeven van de herfst in 'De Kleiputten'

Roeselare

• Zondag 17 oktober om 10 u.
(11.30 u.)

Welk ander seizoen kan je zo'n palet aan geuren en kleuren serveren als de herfst?

Ondertussen wordt het druk in 'De Kleiputten': vogels uit het noorden vinden hier tijdens hun trek naar het zuiden visrijke vijvers en/of een gedekte (bessen)tafel, goed om even een rustpauze te nemen of hier zelfs de winter door te brengen. Reken daarbij de vaak subtiele contactgeluidjes van doortrekkende zangvogels en je weet dat het betovering alom wordt tijdens deze voormiddag in het natuurgebied. Drie gidsen loodsen je in kleine groepjes doorheen het moeras voor een totaalbeleving, die je doet vergeten dat dit Roeselare is.

De herfst is ook de ideale tijd om eens in een echte heksenkring binnen te treden en een stukje wegwijs te raken in het zwammenjargon met amanieten, (heksen)boleten, bovisen en russula's. Kortom, dit wordt een zondagmorgen om niet gauw te vergeten. Ouders met kinderen zeker welkom! En vergeet ook jullie laarzen of voldoende waterdicht schoeisel niet, anders wordt dit een natte herinnering!

Afspraak op de parking van 'De Kleiputten' in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Meer info bij Dirk Vandewalle (0485/636.970).

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. SLS West-Vlaamse hart

Herfstwandeling in het Polygoonbos

Zonnebeke

• Zaterdag 23 oktober om 14 u.
(16 u.)

Jimmy Desmet neemt ons mee naar het bekendste bos van Zonnebeke: het Doelbos of Polygoonbos, ruim 90 ha groot en met vele kilometers aan wandelpaden. Het

bestaat in hoofdzaak uit dennensoorten maar er werden ook diverse loofhoutpercelen aangeplant. Het bos werd tijdens de Eerste Wereldoorlog volledig verwoest. Het had een strategische ligging op de Midden-West-Vlaamse Heuvelrug en lag aan het front van de leperboog. Enkele bunkerrestanten en twee Commonwealth-begraafplaatsen zijn er de stille getuigen van de 'Grote Oorlog'. Meer info op www.natuurenbos.be/polygoonbos. Wij maken hier vandaag een rustgevende wandeling en bewonderen de kleurenpracht van de bomen en struiken in herfststooi. Met wat geluk kunnen we ook tal van bijzondere paddenstoelen bewonderen.

Afspraak bij café 'De Dreve', Lange Dreve 16 in Zonnebeke. Fototoestel en verrekijker kunnen van pas komen, geschikt schoeisel en warme kledij zijn zeker aan te raden. Meer info bij Jean-Pierre Vandamme (0478/678.048).

Organisatie: NP KERN DE REIGER i.s.m. Dienstencentrum Patria

Het Koekelarebos in de herfst

Koekelare

• Zondag 31 oktober om 14 u.
(16 u.)

We gaan op stap in het Koekelarebos om te genieten van bosvruchten, herfstkleuren en paddenstoelen. En niet vergeten: ook over de Koekelareden valt er wel wat te vertellen.

Afspraak op de parking van het bos. Rijd naar het kruispunt Provinciebaan / Litterveldstraat in Koekelare en draai de Litterveldstraat in. Na 150 m. vind je de parking rechts, aan een onverharde weg. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Organisatie: NP RUIDENBERG

Weekwerkdag: voorbereiding bosaanplant

Torhout

• Dinsdag 2 november om 13.30 u. (16.30 u.)

Vandaag bereiden we onze grote plantactie van zaterdag 20 november voor. Waar moeten die verschillende bomen en struiken precies geplant worden? We meten de plantgaten uit en markeren die. Tijdens de pauze en na de werken bieden we

activiteitenkalender

**Vergeet niet om je in te schrijven op www.natuurpunt.be
voor de activiteiten waaraan je wil deelnemen**

je een drankje aan. Afspraak op de hoek Ventweg-Zuid / Palingdreef in Torhout. Kom je wat later en zie je niemand staan, bel dan even naar Roney (zie hieronder). Zorg voor aangepaste kledij, goed schoeisel en een paar stevige werkhandschoenen. Zelfs als je je maar een uurtje kan vrijmaken, ben je van harte welkom. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT

Film 'Microcosmos'

Staden

• Zondag 7 november om 14 u. (16 u.)

"Microcosmos: Le peuple de l'herbe" is een Franse natuurfilm uit 1996.

Op een mooie zomerochtend dalen twee Franse biologen af in de jungle van een grasveld. Ze gaan er op zoek naar de bewoners van een onbekende wereld met wezens die tussen het gras en op het water leven. Door hun vergrootglas ontdekken ze een parallelle microwereld waar andere wetten gelden.

Hun dagelijkse bezigheden worden gedetailleerd weergegeven: twee lieveheersbeestjes passeren elkaar op een grasspriet, een regendruppel slaat als een bominslag in bij een kever, mieren drinken als runderen rond een poeltje, een waterspin bouwt met luchtbellen een duikersklok, vliegende herten strijden om een vrouwtje, een mestkever rolt zijn mestbal...

Microcosmos is anders dan alle andere natuurdocumentaires. Meegesleurd door de prachtige filmmuziek en nauwelijks onderbroken voor commentaar is dit een film om jezelf even in te verliezen, te kijken en te genieten met het hele gezin. Zin om mee te kijken? Afspraak in het SWOK, Ooststraat 4a in Staden. Leden van Natuurpunt betalen € 2,5, niet-leden € 5. Kinderen jonger dan 12 gratis. Meer info bij Daan Vandekerckhove (0486/214.608).

Organisatie: NP Kern Groot-Staden

Benefietbarbecue GO! Campus Eureka & Natuurpunt Torhout

• Woensdag 10 november om 17.30 u.

Iedereen welkom op de benefietbarbecue in GO! Campus Eureka ten voordele van de MOS-projecten op school en van Natuurpunt Torhout. Wij hopen zo veel mogelijk deelnemers te mogen begroeten! De deuren gaan open om 17.30 u.; om 18 u. starten we met het aperitief en vanaf 19 u. serveren we de maaltijd, waarbij er ook een vegetarisch alternatief wordt voorzien. De kostprijs bedraagt € 20 voor volwassenen en € 13 voor kinderen tot 12 jaar. Inschrijven kan tot en met 3 november.

Schrijf het juiste bedrag over naar rekeningnummer BE74.2800.4613.9907 op naam van Eureka vzw. Bij de mededeling zet je 'Natuurpunt' en je naam. Vul daarna het keuzeformulier in waarvan je de link vindt op de startpagina www.atheneumeureka.be onder de knop 'Inschrijven barbecue 10 november'. Of stuur een mailtje naar watthypeter@hotmail.com.

De opbrengst van deze barbecue wordt, zoals bij elke editie, verdeeld tussen het vergroeningsproject op GO! Campus Eureka en Natuurpunt Torhout. De school heeft de voorbije jaren al heel wat projecten kunnen verwezenlijken dankzij deze benefietactie, zoals de aanleg van een amfibieënpool, de inrichting van een buitenklas en de aankoop van nestkastjes met camera, maar we dromen nog van tuinmateriaal voor het uitvoeren van de jaarlijkse beheerwerken. Natuurpunt Torhout kan elke euro goed gebruiken voor hun aankoopproject in het Groenhovebos. De vereniging probeert zo veel mogelijk percelen in dit versnipperde bos aan te kopen en voert er werken uit die landschap, natuur en recreatie ten goede komen.

Afspraak op GO! Campus Eureka, Rijsselstraat 110 in Torhout. Meer info bij Peter Watthy (watthypeter@hotmail.com).

Organisatie: Directies & MOS-team GO! Campus Eureka & NP TORHOUT

Watervogeltelling Kortemark & Torhout

• Zaterdag 13 november om 9 u. (12 u.)

Zie watervogeltelling 16 oktober. Meer info bij Wim Rommel (0471/477.754).

Vogels in het verdrinken zwarte land

Frankrijk & Henegouwen

• Zondag 14 november om 8.30 u. (18 u.)

Tijdens deze dagexcursie combineren we twee gebieden die zeer zichtbare tekens dragen van hun recent industrieel verleden. Typisch voor de streek zijn de terrils van zwarte aarde, residu's van de steenkoolontginning. Het is interessant om zien hoe de natuur met deze nieuwe schrale bodemsituatie omgaat.

De prachtige natuurgebieden 'Mare à Goriaux' (tussen Saint-Amand-les-Eaux en Valenciennes in Noord-Frankrijk - 270 ha) en het 'Marais d'Harchies' (in Bernisart in Henegouwen - 550 ha) zijn ontstaan door het instorten van ondiepe mijngangen. Deze grote vijvers oefenen nu een enorme aantrekkingskracht uit op watervogels.

De 'Mare à Goriaux' is sinds 1968 een vogelreservaat met in de winter vooral veel eenden en zwanen. In het voorjaar trekt de brede rietkraag tal van rietvogels aan. De bijhorende terril wordt vlot door de natuur ingepalmd, vooral omdat die omringd is door het bosmassief van Raismes-Saint-Amand-Wallers. Het 'Marais d'Harchies' is beschermd als Natura2000- en Ramsargebied en is een belangrijke pleisterplaats voor trekvogels.

Een deel van het steenkoolbekken van Noord-Frankrijk en Henegouwen is dan ook omgevormd tot twee natuurparken: 'Parc Naturel Régional Scarpe-Escaut' (FR) en 'Parc Naturel Des Plaines de l'Escaut' (B) waartoe beide gebieden horen.

Afspraak om 8.30 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km). Ter plaatse treffen we elkaar om 9.30 u. op de bewaakte 'Parking du site de la mare à Goriaux'. Die vind je aan de 'Chemin de Raismes-Vicogne À Wallers' in Raismes, Frank-

activiteitenkalender

rijk (vlak naast afrit 6 van de A23). Om 14 u. spreken we af aan het 'CRIE d'Harchies', Rue des Préaux 5 in Bernissart. Verrekijker en/of telescoop zijn aan te raden en vergeet ook je picknick niet. Meer info bij Philippe Deprez (0499/722.224).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Beheerwerken in 'De Kleiputten' Roeselare

• Zaterdag 20 november om 9 u. (16 u.).

In augustus kon onze eerste werkdag sinds 2019 eindelijk doorgaan. Dertig vrijwilligers hebben bergen werk verzet, maar er blijft nog heel wat achterstallig beheerwerk over waar veel handen voor nodig zijn. We gaan graven, knotten, maaien, snoeien, omgevallen bomen inkorten..., maar vooral voor het vele opruimwerk rekenen we op een hele ploeg werkvilligen. Bij deze klus hoort ook het aanvullen en versterken van de verschillende takkenwallen in en rond het natuurgebied. En lichter werk, zoals nestkastjes ruimen en waar nodig vervangen, staat ook op onze to-do-lijst. Wij voorzien alle werkgerief, met inbegrip van handschoenen en veiligheidsmateriaal. Het natuurgebied kan modderig zijn: je weet wat dit betekent voor de keuze van schoeisel en kledij.

Voor de warme catering kunnen we gelukkig weer beroep doen op Rita en Hans, maar ook onder de foeragetent zijn extra handen welkom. Wanneer wij werken aan een betere natuur, is er plaats voor vele vaardigheden!

Graag tijdig inschrijven via de website van Natuurpunt. Wie slechts een halve dag kan bijspringen, is zeker ook welkom. Meld dan bij je inschrijving welke daghelft. Nog dit: er zal alweer brandhout en wilgenpootgoed beschikbaar zijn voor de medewerkers. Dit kan achteraf gratis afgehaald worden.

Afspraak op de parking van 'De Kleiputten' in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Meer info bij Piet Desmet (natuur.mandelstreke@gmail.com of 0484/658.233) of Dirk Vandewalle (0485/636.970).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Plant een boom!

Torhout

• Zaterdag 20 november om 13 u. (16 u.).

Een tijdje geleden kon Natuurpunt Torhout een weide van ongeveer 4.000m² aankopen in de omgeving van het Groenhovebos en vandaag planten we hier zo'n 1.500 bomen en struiken aan. Kom jij ook mee helpen? Afspraak op de hoek Ventweg-Zuid / Palingdreef in Torhout. Breng een spade of hark mee en laarzen of stevig schoeisel. Wij voorzien alvast gratis warme drank (chocolademelk, koffie, thee) voor alle helpers. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Zie ook artikel p. 31 van deze 'knotwilg'.

Organisatie: NP TORHOUT

Plant een boom! - The finishing touch

Torhout

• Zondag 21 november om 9 u. (11.30 u.).

We controleren de bosaanplant van gisteren en planten zo nodig de laatste exemplaren, daarna ruimen we alles op zodat dit minibos in wording zijn gang kan gaan. We bieden je een drankje aan tijdens de pauze en eindigen met een biologische broodmaaltijd, geschonken door BIOGUY.

Afspraak op de hoek Ventweg-Zuid / Palingdreef in Torhout. Kom je wat later en zie je niemand staan, bel dan even naar Roney (zie hieronder). Zorg voor aangepaste kledij, goed schoeisel en een paar stevige werkhandschoenen, eventueel ook een spade. Zelfs als je je maar een uurtje kan vrijmaken, ben je van harte welkom. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT

Aanplant Roulartabos

Roeselare

• Zaterdag 27 november vanaf 8.30 u. (17 u.).

Help je mee 15.000 bomen planten? Een echt bos! In hartje Roeselare, bij Roularta! Het wordt een dagje dansen in de natuur, fitness, vloeiende bewegingen, work-out,... Het kan allemaal, zolang de boompjes maar zorgvuldig geplant worden. :-)

Het programma ziet er voorlopig als volgt uit:

- 8.30 u.: Onthaal met koffie
- 9 u.: Speech Mr. Rik Denolf & Burgemeester Kris Declercq
- 9.15 u.: Uitleg over het planten
- 9.30 u.: Opdelen in groepen en start planten
- 12 u.: Soep en pistolet + bezoek Minister Demir
- 13 u.: Planten
- 16 u. Frietjes!!!

Afspraak t.h.v. Meiboomlaan 33 in Roeselare. Breng een spade mee. Meer info op www.roulartabos.be en bij Piet Desmet (natuur.mandelstreke@gmail.com of 0484/658.233).

Organisatie: Roularta Media Group i.s.m. NP Mandelstreke

'Dag van de Natuur': beheerwerken in 'De Hoge Dijken'

Oudenburg

• Zaterdag 27 november vanaf 9 u. (12 u.).

Handen uit de mouwen! Op deze 'Dag van de Natuur' vliegen we er stevig in. We herstellen nestkastjes, maken paden vrij, knappen schuilhutten op, ... Iedereen welkom, ook de allerkleinsten, want jong geleerd is oud gedaan! Be there!

Afspraak om 9 u. bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg. Meer info bij Koenraad Blontrock (0495/240.899).

Organisatie: NP GISTEL-UDENBURG & HOGE DIJKEN

'Dag van de Natuur': beheerwerken in 'De Swal'

Koekelare

• Zaterdag 27 november om 13.30 u. (17 u.).

Het is weer tijd om 'De Swal' een korte wintercoupe te bezorgen. Iedereen is welkom om te helpen: er moet gekapt, gemaaid, gezaagd en opgeruimd worden. Voorzie werkkledij en breng een bijl, kapmes of takkenschaar mee. En achteraf drinken we er nog eentje in 'De Klyteput'! Afspraak aan 'De Swal' bij het kruispunt Eikendreef / Swytswal in Koekelare. Meer info bij Kristof Vanhee (0497/152.684).

Organisatie: NP RUIDENBERG

activiteitenkalender

**Vergeet niet om je in te schrijven op www.natuurpunt.be
voor de activiteiten waaraan je wil deelnemen.**

Ganzentocht

Oudenburg

• Zondag 5 december om 9 u.
(12 u.)

Is er een mooier winterbeeld dan een vlucht vriezeganzen? Neen toch? Wij kunnen er alvast maar niet genoeg van krijgen. Ga met ons mee, de polders in, op ganzenverkenning. We carpoolen door de polders van Oudenburg tot Uitkerke. Ganzen en andere interessante wintergasten gegarandeerd! Warme kledij en verrekijker of telescoop zijn aangeraden!

Afspraak om 9 u. bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg. Breng een verrekijker of telescoop mee. Meer info en inschrijven bij Dirk Anseeuw (dirkanseeuw@hotmail.com).

Organisatie: NP GISTEL-oudenburg & HOGE DIJKEN vzw

Wandeling over de Koekelareberg

Koekelare

• Zondag 5 december om 10 u.
(11.30 u.)

We maken een tocht over de Koekelareberg met bijzondere aandacht voor het ontstaan van het plateau van Wijnendale, kijken even rond bij het 'driekerkenpunt' op de berg en bezoeken De Swal na de laatste beheerwerken. Nadien praten we bij in 'De Klyteput'.

Afspraak aan café 'De Klyteput', Bergmolenweg 2 in Koekelare. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Organisatie: NP RUIDENBERG

Weekwerkdag in het moerasje aan de Planterijdreef

Torhout

• Dinsdag 7 december om 13.30 u. (16.30 u.)

Natuurpunt Torhout beheert al jarenlang het moerasje aan de Planterijdreef. 'Klein maar fijn' is de beste omschrijving van dit natte weilandje met zijn bijzondere plantengroei, eigendom van de stad Torhout. Elk jaar scheren we de haag rond dit perceel en vandaag vliegen we er weer in. We hebben snoeiers nodig en mensen die het snoeihout naar de kant van de weg brengen.

gen. Breng gepaste kledij, handschoenen en laarzen mee. Een motorheggenschaar en hooivork of riek komen ook van pas, net als je burens en vrienden. :-). Afspraak bij het moerasje, zo'n 350 m ten zuiden van het kruispunt Planterijdreef-Veldstraat in Torhout. Kom je wat later en zie je niemand staan, bel dan even naar Roney (zie hieronder). Tijdens de pauze en na de werken bieden we je een drankje aan. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT

't Polderbus int donker'n Staden

• Zaterdag 11 december vanaf 17.30 u. (20 u.)

Het donker valt en alles wordt stil. De sterren fonkelen, de uilen roepen. De hoofdrolspelers van de nacht nemen het van ons mensen over. Kom het Polderbos beleven tijdens deze avontuurlijke wandeltocht, vol verhalen voor jong en oud, klein en groot. Je kan starten om 17.30 u., 17.50 u., 18.10 u., 18.30 u. of 18.50 u. Vooraf inschrijven bij stadlandschap West-Vlaamse hart (westvlaamsehart@west-vlaanderen.be of 051/275.550).

Afspraak bij de kantine van SK Westrozebeke, Ommegang Noord 12 in Westrozebeke (Staden). We wandelen in de duisternis ca. 2,5 km over onverharde paden: stevig schoeisel, warme kledij en een klein zaklichtje zijn handig. Meer info bij Sofie Declercq (0486/249.062).

Organisatie: NP KERN GROOT-STADEN i.s.m. SLS West-Vlaamse hart

Daguitstap naar de Uitkerkse Polder

Blankenberge

• Zondag 12 december om 08.30 u. (17.30 u.)

We gaan op stap in dit enorme natuurgebied van 1.400 ha tussen Blankenberge en Zuienkerke. 's Winters is dit dé trekpleister voor vriezeganzen, eenden en andere watervogels. Dat we grote aantallen vogels en bijzondere soorten zullen spotten, staat nu al vast. Als afsluiter gaan we op zoek naar de velduil. En als er iets bijzonders zou te zien zijn in natuurgebied 'De Fon-

teintjes', in de Blankenbergse duinen, zullen we ook nog even naar daar af.

Afspraak om 8.30 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km). Wil je een halve dag aansluiten of ter plekke afspreken, neem dan contact op met Michael Parmentier (0483/638.090).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Zondag 12 december om 9 u.
(11.30 u.)

Zie werkdag 10 oktober. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Watervogeltelling

Kortemark & Torhout

• Zaterdag 18 december om 9 u.
(12 u.)

Zie watervogeltelling 16 oktober. Meer info bij Wim Rommel (0471/477.754).

Nestkasten timmeren & insectenhotels pimpen

Roeselare

• Maandag 27 december om 13.30 u. (16 u.)

Net na kerst kan je opnieuw je energie kwijt op onze doe-activiteit. Iedereen, oud én jong, kan zich komen uitleven om gezellig samen nestgelegenheid voor insecten en vogels te bouwen.

Wie ervaring heeft met het betere slagwerk kan voor de constructie van de behuizing zorgen. Daarna kunnen creatievelingen aan de slag met doorboorde houtblokken, bamboe en andere holle stengels voor de binnenafwerking van de insectenhotels.

Wij zorgen voor een smakelijk extraatje, zeker welkom in volle kerstperiode.

Breng een warme winterjas mee die tegen een stootje kan. Denk ook aan oordopjes en werkhandschoenen. Timme- raars zorgen best voor een eigen hamer en tang. Deelnemers die dit wensen kunnen een insectenhotel, nestkast of voederruif meenemen tegen materiaalprijs.

We zijn weerom welkom in een loods

activiteitenkalender

van Bouwfirma Debal, Verbrandhofstraat 130 in Roeselare. Op hun terrein is er ruime parkeergelegenheid. Inschrijven via de website van Natuurpunt. Meer info bij Piet Desmet (natuur.mandelstreke@gmail.com of 0484/658.233).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Timmer je eigen nestkast!

Koekelare

• Woensdag 29 december om 13.30 u. (15.30 u.)

Alle kinderen van 8 tot 14 jaar zijn welkom om samen met hun (groot)ouders een nestkastje te komen timmeren in BLO De Regenboog. Wij voorzien alle materiaal, begeleiding en een drankje. Jij zorgt, indien mogelijk, voor je eigen hamertje. We vragen een bijdragen in de materiaalkost van € 4 per nestkastje. Afspraak in BLO De Regenboog, Belhuttebaan 24a in Koekelare. Meer info en inschrijven bij Georges Pollentier (0486/824.141 of pollentier.georges@outlook.com).

Organisatie: NP RUIDENBERG

Weekwerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Dinsdag 4 januari om 13.30 u. (16.30 u.)

Ben je graag buiten bezig? Wil je iets doen voor het klimaat en de natuur een handje helpen? Kom dan naar Groenhove! Samen met onze groep beheervrijwilligers ga je aan de slag om van het Groenhovebos een mooiere en natuurrijkere plek te maken. Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Tijdens de pauze en na de werken bieden we je aan drankje aan. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Zondag 9 januari om 9 u. (11.30 u.)

Zie werkdag 10 oktober. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Koekelarebos in wintertooi

Koekelare

• Zondag 9 januari om 10 u. (12 u.)

Zie wandeling 31 oktober. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

POP-UP-ACTIVITEITEN

Zowel Natuurpunt Mandelstreke als Natuurwerkgroep Torhout organiseren regelmatig 'pop-up-activiteiten'. Dat zijn 'activiteiten die plots opduiken' en erg snel georganiseerd worden, bijvoorbeeld omdat er ergens een bijzondere vogel werd gespot of omdat het de ideale omstandigheden zijn om een inventarisatie te doen. Ben je in deze activiteiten geïnteresseerd, stuur dan een mailtje naar Philippe Deprez van NP Mandelstreke (secretaris@natuurpuntmandelstreke.be) en/of naar Geert Carette van Natuurwerkgroep Torhout (geert.carette@skynet.be). Zij sturen je dan een bericht wanneer zij iets organiseren.

Wie in Roeselare of Torhout woont en het financieel moeilijk heeft, kan korting krijgen op het lidgeld van Natuurpunt en op deelname aan betalende activiteiten. Met een Roeselaarse vrijetijdspas krijg je 50% korting, met het Torhoutse sociaal tarief 75 %. Meer info bij de bevoegde diensten in Roeselare (vrijetijd@roeselare.be of 051/262.400) of Torhout (sociaal.huis@torhout.be of 050/221.233).

Als lid van Natuurpunt ben je tijdens alle Natuurpuntactiviteiten verzekerd voor Burgerlijke Aansprakelijkheid, Lichamelijke Ongevallen en Rechtsbijstand. Opgelet: dit geldt niet voor wie geen lid is en/of enkel een abonnement heeft op 'de knotwilg'. Als cursist, occasionele medewerker of vrijwilliger ben je sowieso verzekerd. Daarvoor maakt het niet uit of je lid bent.

Wil je een wandeling met natuurgids boeken voor je familie of vereniging? Neem contact op met de plaatselijke conservator of voorzitter (zie laatste pagina van deze 'knotwilg').

Nieuwbouw & verbouwingen Carports & bijgebouwen - Terrassen & opritten

DBO POPELIER

DUURZAME
BOUW- EN
OMGEVINGSWERKEN

UITVOERING & ADVIES

Lakenstraat 58 - 8800 Roeselare
0472 38 12 75 - info@dbo-popelier.be
www.dbo-popelier.be

JNM ROESELARE

JNM, de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, is een jeugdbeweging voor iedereen van 7 tot 26 jaar die zich goed voelt in de natuur en ook zijn schouders niet ophaalt voor het milieu!

Voorjaar 2021: hoogtepunten activiteiten (*meer op onze site*)

PIEPERS 7 - 11 jaar / INI's 12 - 15 jaar / GROTEN 16 - 26 jaar

Activiteiten in de kijker:

Klimaatmars 10/10:

We gaan samen op de vooravond van de 26ste internationale klimaatop opnieuw naar de vredevolle grote klimaatmars. Maak die creatieve spandoeken al en verzin de coolste slogans!

Werkhanenweekend 11/11-14/11:

Elk jaar bundelt de JNM z'n krachten met andere West-Vlaamse natuurverenigingen om in Doonskerke - De Gulke Putten wat natuurbeheer te doen.

Week van het bos 17/10:

De Piepers gaan op ontdekking in het Bergmolenbos in Roeselare. Daar zijn mammoetbeenderen gevonden. Wauw!

Meer informatie over de activiteiten op
www.jnm.be/roeselare

Contact:
Jana Demunster
0491 19 78 45,
jana.demunster@jnm.be

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

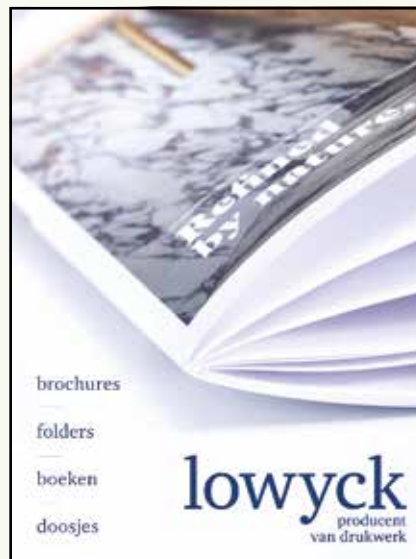

Paradijsstraat 2 - Roeselare-Beveren
tel. : 051 69 00 30 - Gsm: 0475 688 871
info@davidtshubert.be

Houthandel
Carpentier

Gitsbergstraat 53
8830 Hooglede-Gits
Tel. 051 20 20 04
Fax 051 24 59 52

PROEF EENS VAN EERLIJKE HANDEL

So fair, so good

Oneerlijke
HANDELSREGELS geven
kleinschalige producenten in
het Zuiden geen kansen op de
internationale markt. Laat zien
dat jij het anders wil: **KIES
VOOR EERLIJK.**

ECOLOGISCHE TEELT

is hét antwoord van
kleinschalige boeren
in het Zuiden op
landbouw die energie
en water verslindt.

OXFAM

Wereldwinkels

Gistel: Kerkstraat 5
Lichtervelde: Marktstraat 26
Roeselare: Noordstraat 156
Torhout: Hofstraat 9

www.oxfamwereldwinkels.be

biovita
Torhoutsesteenweg 179
St. Andries Brugge
Maalsesteenweg 299
St. Kruis Brugge
Meensesteenweg 51
Roeselare

‘Local patch’

In het laatste nummer van ‘de knotwilg’, toen ik schreef over de vogels aan je achterdeur, had ik het al even over dé natuurfototerm van het moment: ‘local patch’, te vertalen als ‘plaatselijk plekje’.

Een local patch is eigenlijk een natuurrijk plekje of natuurgebied(je), dicht bij jou in de buurt. Zelfs een klein parkje of een poel hebben een natuurfotograaf veel te bieden: het landschap, maar ook bloemen, insecten, vogels, ... Keuze genoeg om lekker dicht bij huis te fotograferen. Ook in stedelijk gebied kan je als natuurfotograaf je ding doen: een park of zelfs een verlaten industriezone zijn vaak uitstekende plaatsen om te leren fotograferen omdat de dieren er aan mensen gewoon en dus helemaal niet schuw zijn.

Het grote voordeel van zo’n local patch is dat je je niet ver moet verplaatsen. Als je even tijd of zin hebt, kan je er nog snel naartoe. Per fiets of al wandelend ontdek je veel meer in de natuur: je kan luisteren naar de vogels en je ziet dingen die je met de auto gewoon voorbij zou rijden. Maar een auto heeft ook voordelen: het is een uitstekende mobiele schuilhut. Vogels en andere dieren blijven veel langer ter plaatse wanneer jij in je auto verstopt zit.

Ga minstens één keer per week langs bij je local patch, liefst op verschillende tijdstippen van de dag. Zo leer je een gebied en zijn bewoners erg goed kennen, wat het makkelijker maakt om mooie foto’s te maken. En omdat je zo vaak op dezelfde plek komt, leer je op een andere manier kijken, wat er dan weer voor zorgt dat je ook anders gaat fotograferen.

Ieder seizoen biedt je aparte invalshoeken en het is aan jou als natuurfotograaf om te experimenteren en zo je creativiteit aan te scherpen. Het hoeft ook niet altijd een beeldvullende foto van een plant of een dier te zijn. Neem ook de leefomgeving eens mee in het beeld, zodat de toeschouwer zich kan voorstellen waar die planten groeien en die dieren zich ophouden.

Ik probeer zo veel mogelijk tijdens de week naar mijn local patches te trekken. Dankzij de coronacrisis hebben enorm veel nieuwe mensen onze natuurgebieden ontdekt en vooral tijdens de weekends kan je er over de koppen lopen. Niet zo interessant als natuurfotograaf, omdat zowel jij als de dieren die je wil fotograferen gestoord worden.

Hier in Oudenburg heb ik het geluk dat ik binnen het kwartier in ‘De Hoge Dijken’, ‘De Zwaanhoek’ of ‘t

Pompje’ sta. Op bijgaande foto’s is te zien wat je kan verwachten als je net als ik deze drie natuurgebieden regelmatig bezoekt om foto’s te nemen.

Ook onderweg is er wat te zien. Al ettelijke jaren zaaien boeren, in samenwerking met verschillende overheidsinstellingen, stroken in met bijzondere zaadmengsels om de dieren van het boerenland een handje te helpen. Die mengsels zetten het landschap om in een betoverend decor vol bloemen, vaak langs kleine landwegen die ook door fietsters en wandelaars gebruikt worden. Voor insecten, vogels en kleine zoogdieren is dit een paradijs, waar zelfs in putje winter nog voedsel voorhanden is.

En ga ook eens op ontdekking in een natuurgebied onder leiding van een natuurgids. Die zijn als geen ander op de hoogte van het reilen en zeilen in hun gebied, weten precies waar alles zit en kunnen je op de goede weg helpen om betere foto’s te maken. In de activiteitenkalender middenin deze ‘knotwilg’ en op de website van Natuurpunt vind je heel wat interessante plaatsen om te ontdekken, ook dicht bij jou in de buurt.

Het lijkt mij vanzelfsprekend dat je keurig opschrijft wat er waar en wanneer te zien was. Zo krijg je over de jaren heen een goed beeld van de fotomogelijkheden en het helpt je om in te spelen op de veranderende weersomstandigheden en zo sfeerfoto’s te maken.

Tot slot wil ik zeker nog eens benadrukken dat het welzijn van plant en dier altijd voorrang krijgt op de foto’s. Lukt het vandaag niet om een foto te maken zonder planten te vertrappen of dieren te verstoren? Kom dan later eens terug om een nieuwe poging te wagen.

‘De Hoge Dijken’ in de winter.

Freddy Cordy

Tureluur in 't Pompje.

Lepelaars in vlucht boven de Zwaanhoek.

Futen met jong in 'De Hoge Dijken'.

Uitkijktoren 'Het Rietnest' in 'De Zwaanhoek'.

Ijssculptuur in 'De Hoge Dijken'.

Broedresultaten Steenuil 2021

Ons klimaat maakt gekke sprongen. We kenden opnieuw een zachte winter met veel neerslag rond de jaarwisseling. De tweede week van februari volgde er een pittige koudegolf, gelukkig niet lang genoeg om veel schade aan te richten bij de steenuilenpopulatie. Daarna was er 21 februari, de warmste 21e februari ooit gemeten. En de heel natte en koude meimaand kon het de uilen moeilijk maken om voldoende prooien binnen te brengen voor de groter wordende jongen. Maar met een bezetting van 63 % en een reproductie van 3,23 jongen per geslaagd broedgeval is dit opnieuw een topjaar geworden dat dicht in de buurt komt van recordjaar 2019. Voor het derde jaar op rij komen we boven het cijfer 3 uit voor het gemiddeld aantal jongen per nest. Een opsteker: dit hebben we nog niet eerder

meegemaakt in al onze jaren werking!

Dit jaar lagen er 118 kasten klaar voor de broedcontroles. Eén kast hebben we niet kunnen controleren; van een andere was het deksel verdwenen. Resten er 116 kasten om de resultaten te berekenen:

- 56 kasten met 173 jongen:
 - 4 kasten met 1 jong,
 - 10 met 2 jongen,
 - 21 met 3 jongen,
 - 19 met 4 jongen,
 - 2 met 5 jongen.
- 9 kasten met slechte eieren.
- 8 kasten met solitaire vogels, uitgevlogen jongen of sporen van aanwezige steenuilen.

Dit jaar hebben we geen kasten met dode jongen aangetroffen, wel opnieuw een hoog aantal met slechte eieren.

Bij mijn eerste controleplaats zijn de jongen reeds uit de kast, zegt de eigenaar. Hij heeft goed zicht op de kast, die in zijn schapenweide hangt, vlak voor zijn woning. De jongen hebben net in een week met veel neerslag de kast verlaten. De man heeft nog een kletsnat jong proberen te helpen door een bakje stro, afgedekt met een plaat, bij de nestboom te leggen, maar het jong heeft het niet gehaald. Geen goede start van het seizoen, dat ik alleen moet afwerken. Mijn compagnon Koen kan niet mee. Jammer.

Ik ga altijd de laatste week van mei op controle. Dan heb ik het meest kans op ringbare jongen. Zelden meegemaakt dat de jongen op dit moment reeds uit de kast zijn verdwenen. Nadat ik de rest van de ronde heb afgewerkt, heb ik steengoede resultaten

Ma of pa steenuil voedert een van de jongen. Foto: Marc Vandaele.

op mijn papieren. In drie kasten vond ik nog heel verse jongen. Daar moet ik binnen twee weken nog eens terug en kan er ook nog uitval van jongen genoteerd worden.

Naast mijn eigen sector neem ik dit jaar ook de sector zuidwest mee om te ringen en de toestand van de kasten op te nemen. Dit is intussen al een vijftal jaren geleden. Medewerkers Ria en zoon Steven volgen deze sector op. Jeroen, uit het aanliggende Zonnebeke, loopt met ons mee. Hij wil wat kasten plaatsen in zijn gemeente. Zelf heeft hij totaal geen ervaring. Ik geef hem een karrenvracht tips en hij mag altijd mijn hulp inroepen. De vele jongen die we in de kasten aantreffen zijn voor hem wel een unieke ervaring. Ik moet er hem wel op wijzen dat het niet vanaf de eerste jaren een succesverhaal zal worden. Er is tijd nodig voor een duurzaam project. In deze sector vinden we ook 2 kasten waar de jongen al weg zijn. In een droog jaar kan je nogal eens twijfelen bij uitgevlogen jongen, maar dit jaar niet. De kletsnatte meimaand zorgt voor 'vet-tige' kasten. Dat is hier duidelijk het geval... en ook te ruiken voor wie ervaring heeft.

In een knotwilg vinden we 2 opgedroogde steenuilenkrenge voor de kast. Het koppel heeft waarschijnlijk een vergiftigde prooi gedeeld. Op een hoeve bij een bio-boer staat nog een fruitboomgaard, heel zeldzaam in onze contreien. De kast is onbewoond, de boer ontgoocheld. Hij ziet de uiltjes dolgraag en heeft met paletten zowaar een schuilplaats gemaakt om ze te fotograferen. Wat hem ook lukt, maar nooit een koppel samen voor de lens. Blijkbaar is er maar één aanwezig, wat de lege kast verklaart. De tijden veranderen, soms ook ten goede. Bij het opstarten van onze werkgroep, 25 jaar geleden, was je niet altijd even welkom op sommige boerderijen.

De resultaten van deze sector zijn iets minder dan in mijn eigen sector, maar wijzen ook hier op een goed

seizoen. Wanneer de gegevens van de resterende sectoren binnenkomen, blijkt dat we toch weer een meer dan uitstekend broedseizoen achter de rug hebben. De controles tijdens het broedseizoen zijn altijd het summum voor een steenuilenmedewerker. Als

we dan zo'n goede resultaten kunnen voorleggen betekent dit nog altijd een extra steuntje na alle inspanningen! Dank aan alle medewerkers.

Ludo Momerency

Overzicht resultaten van de laatste 10 jaar:

Jaar	Gecontroleerde kasten	Bezetting	Gemiddeld aantal jongen
2012	107	60 %	2,31
2013	108	61 %	2,42
2014	109	60 %	3,14
2015	109	54 %	2,46
2016	107	63 %	2,93
2017	105	55 %	2,90
2018	108	64 %	2,86
2019	112	60 %	3,31
2020	98	58 %	3,02
2021	116	63 %	3,23

**DE NATUURPUNKTKALENDER IS ER WEER!
PRACHTIGE FOTO'S EN VEEL RUIMTE OM
TE SCHRIJVEN. EEN COOL GESCHENK,
EN JE STEUNT ER ONZE PROJECTEN MEE.**

Formaat: 20 x 30 cm, prijs: € 10.

Te verkrijgen bij Piet Desmet van NP Mandelstreke.

Meer info: natuur.mandelstreke@gmail.com of 0484/658.233.

Provinciale interesse voor onze steenuilenwerking

Rond de jaarwisseling kreeg ik een verzoek van Jurgen Vanlerberghe, de West-Vlaamse gedeputeerde, bevoegd voor onder meer milieu, natuur en landschap, om nader kennis te maken met de steenuilenwerking in West-Vlaanderen. Zelf ben ik de West-Vlaamse contactpersoon voor de Steenuilenwerkgroep van Natuurpunt. De gedeputeerde krijgt trouwens jaarlijks ons dossier op zijn bureau, omdat de provincie een toelage voorziet voor onze steenuilenwerking.

De eerste afspraak, eind mei, valt in het water door de vele regen, maar begin juni lukt het dan toch. Afspraak bij mij thuis, waar ik op ons terras aan Jurgen, vergezeld door medewerkers Annemarie en Enigo, wat uitleg geef. Koen, de andere helft van ons tweemansteam, is ook van de partij. We zijn een tijdje bezig want ons bezoek is duidelijk geïnteresseerd en stelt vele vragen.

Daarna het veldwerk! We rijden langs enkele nestkasten en stoppen uitein-

delijk bij een exemplaar dat goed bereikbaar is voor mijn gezelschap. Op het erf van een voormalige boerderij is er een mini-boomgaard. Daar vond verleden jaar een steenuilenkoppel een natuurlijke nestplaats in een oude krikelaar. Het is geen holte, maar een gat dwars door de stam. Helemaal niet donker, zeker niet bij klaarlichte dag. Vanaf het ogenblik dat de jongen konden rondkruipen, vielen ze uit het gat. Jens, de bezorgde eigenaar, zag dit gebeuren en wilde niet dat de jongen vertrappeld zouden worden door zijn pony's. Terugplaatsen hielp niet: al bij het verlaten van de weide vielen ze er weer uit. Hij zocht hulp op het internet en kwam uit bij Dries Vannieuwenhyse, steenuilenautoriteit en op dat ogenblik de verantwoordelijke voor Oost-Vlaanderen. Van hem kreeg hij de raad een kastje in elkaar te steken en dat met de beide jongen erin weer in de boom te plaatsen, hopen de ouders ze verder zouden voederen.

Pas een paar dagen later kreeg Jens mij te pakken. Ik was natuurlijk nieuwsgierig hoe dit verder zou aflopen en ging een week later op bezoek. Geen jongen meer aanwezig in de kast. Ze zagen er al niet te best meer uit wanneer hij ze verhuisde, liet hij weten. Te zien aan de foto's die hij later doormailde, kunnen ze niet zelf de kast verlaten hebben.

Ik stel voor om in het najaar één van onze kasten te plaatsen en het gat af te dichten, om volgend broedseizoen niet hetzelfde mee te maken. Vreemde plaats toch voor een kast: zelf zou ik nooit zo'n locatie kiezen. Er zijn geen begraasde weiden in de omgeving en ze ligt bovendien dicht bij de woning. In de omgeving zijn wel mooiere plaatsen. Maar het koppel uilen heeft de kast aanvaard.

Enkele dagen voor het bezoek met Jurgen ben ik al op bezoek geweest om te controleren of de kast bewoond is. Ik wil met mijn gasten niet voor aap staan bij die uilenkast. Ik haal er vier gezonde jongen uit en het is aan Jurgen om de leeftijd te bepalen met behulp van mijn fotocollagekaart. We sluiten af met een uitgebreide fotoshoot onder een staalblauwe hemel in de zonovergoten boomgaard.

Twee dagen later krijg ik een mail van Annemarie dat ze het een leuk en leerrijk werkbezoek vonden, samen met een aantal foto's. Ik geloof dat we een goede indruk gemaakt hebben op Jurgen en zijn medewerkers. Je kan het verslag van hun bezoek nalezen op zijn blog, terug te vinden op www.jurgenvanlerberghe.be. Daar vind je nog andere verslagen van werkbezoeken, bijvoorbeeld aan een aantal natuurgebieden.

Ludo Momerency

Alleen maar blij gezichten bij de fotoshoot na het ringen, in de zonovergoten boomgaard.

Foto: Annemie Morisse.

Kite
Stabilized

Portemankijkers.be
DE GROOTSTE SHOP & SITE VOOR VERREKIJKERS & TELESCOPEN

Swarovski - Leica - Zeiss - Kite - Bynolyt - Steiner - Bushnell
Manfrotto - Loepes - Cameravallen - Digiscoping

10% op adviesprijs

Porteman steunt met tot 10% de Hellebeek in Heuvelland

Rijsselstraat 10 & 12 - IEPER

Volg @Portemankijkers

INTELLIGENT LADEN

Met een **intelligente laadpaal** kies je niet enkel voor efficiënt energieverbruik. Maar ook voor **veiligheid**. Vermijd brandgevaar door opwarmende bedrading bij laadbeurten via een conventioneel stopcontact. Ook afhankelijk van het type laadpunt en aansluiting gaat het laden tot wel **tien keer zo snel** via een laadpaal.

INTELLIGENT WONEN

• Bruggesteenweg 21
• Gits-Hooglede
• www.intelligentwonen.be
• 0475 34 67 37

De Swal in erfpacht

De Swal is een natte meers van 1,56 ha die sinds 1972 eigendom is van de gemeente. Sinds 1992 wordt deze door Natuurpunt Ruidenberg als natuurgebied beheerd. De resultaten van al die jaren maaien en afvoeren zijn indrukwekkend, vooral in de lente. Dan is het gebied één geelpaarse bloemenzee met zeldzaam geworden soorten als echte koekoeksbloem, gevlekte orchis en grote ratelaar.

Om dit prachtige gebiedje tussen de straten Swal en Swytswal op lange termijn veilig te stellen, kwamen de gemeente en Natuurpunt Ruidenberg overeen de beheerovereenkomst om te zetten in een erfpachtovereenkomst met een looptijd van 99 jaar. Zo krijgt Natuurpunt Ruidenberg de zekerheid dat De Swal de komende eeuw verder

als natuurgebied kan beheerd worden en zorgt de gemeente er voor dat dit prachtige plekje aan de rand van de dorpskern een publiek toegankelijk natuurgebied blijft. Prachtig toch!

Door corona heeft de officiële overdracht even op zich laten wachten, maar vrijdagavond 18 juni was het dan eindelijk zo ver. Na een woordje van de voorzitter en van schepen Jessy Salenbien, die lovende woorden sprak over onze werking in De Swal en de contacten met Natuurpunt, was er nog nét tijd voor een groepsfoto. Daarna vluchtte iedereen doorheen de forse regenvlagen naar 'De Klyteput' voor een welverdiend drankje.

Georges Pollentier

Net voor de regenvlagen ons naar 'De Klyteput' joegen konden we nog snel een groepsfoto maken. Maar het belangrijkste is toch dat 'De Swal' ook de komende 99 jaar een publiek toegankelijk natuurgebied blijft. Foto: Ronny Vanhooren.

Van boven naar onder: brede orchissen en grote ratelaars in de lente (foto: Georges Pollentier); kaasjeskruidkopje en oranje luzenevlinder op grote kattenstaart (foto's: Danny Deschacht).

Plant een boom! tsjoebiedoe tsjoebiedoe... :-)

Bossen zijn belangrijk. Ze zijn een plaats waar je kan wandelen en fietsen, waar je sport, tot rust komt en mooie momenten beleeft. Ze beschermen ons tegen droogte en overstromingen, koelen het landschap bij hittegolven, vormen een buffer tegen lawaai en verstedelijking en zijn een thuis voor heel wat planten en dieren.

Natuurpunt Torhout startte in 2012 met het aankopen van percelen in het Groenhovebos. Zo kunnen deze beheerd worden als natuurgebied. Op dit ogenblik heeft Natuurpunt Torhout ongeveer 10 hectare aangekocht en de voorbije jaren hebben we containers vol met afsluitingen, betonplaten en vervallen weekendhuisjes uit het bos gesleept. Zo ziet Groenhove er steeds natuurlijker uit en komt er meer plaats voor de planten en dieren die hier thuis horen.

Maar we willen meer. West-Vlaanderen is de bosarmste provincie van ons land en Vlaanderen is sowieso al een van de bosarmste regio's van Europa: enkel Malta en IJsland doen het nog slechter. Wij willen bos aanplanten! Maar dat is niet zo eenvoudig als het lijkt.

Waar kunnen we dat ergens doen? Ten eerste is grond aankopen erg duur: 10 euro per vierkante meter is geen uitzondering meer. Vervolgens moet je een vergunning verkrijgen om te mógen bebossen. En tot slot kosten ook de aankoop van het plantgoed en het planten zelf flink wat geld. Niet zo simpel dus.

In 2016 heeft Natuurpunt een stuk weide kunnen aankopen op de hoek van de Palingdreef en de Ventweg-Zuid. Op 20 november planten we op deze 4.000 m² zo'n 1.500 bomen

Boven het terrein in Torhout dat we dit jaar bebossen en onder een sfeerbeeld van de kletsnate aanplantingen in de Huwynsbossen, alweer 7 jaar geleden. Dit jaar kan het weer alleen maar beter zijn!

Foto's: Jozef Germonprez & Peter Lemmens

en struiken aan. De stad Torhout financiert het boren van de plantgaten en 'Wandelsport en joggingvereniging Nacht van Vlaanderen' sponsort de bomen en struiken. Zaterdagvoormiddag planten de Gezinsbond en de stad er een geboortebos, zo'n 200 bomen, en in de namiddag steken wij dan de rest van het plantgoed in de grond. Samen lukt het ons!

Zin om mee te planten? Afspraak op de hoek Ventweg-Zuid / Palingdreef in Torhout. Breng een spade of hark mee en laarzen of stevig schoeisel. Wij voorzien alvast gratis warme drank (chocolademelk, koffie, thee) voor alle helpers. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Natuurpunt Torhout

PS: Natuurpunt Torhout wil in de toekomst nog meer bos en te bebossen percelen aankopen in Torhout, maar dat kunnen we alleen met jouw hulp. Voor € 10 kan je al 1 m² grond sponsoren en als je op jaarbasis voor minstens 40 euro schenkt aan Natuurpunt, heb je recht op een fiscaal attest. Dat geeft je een belastingvermindering van 45 % op het geschonken bedrag. Wil je ons steunen? Dan mag je overschrijven naar rekeningnummer BE56.2930.2120.7588 van Natuurpunt Beheer vzw met de vermelding 'gift aan project 5580 Groenhove'.

ALGEMENE BOUWONDERNEMING

ERIK DEBAL

Verbrandhofstraat 130 - Roeselare

Tel. 051 20 83 41

info@debalerik.be - www.debalerik.be

**NIEUWBOUW - VERBOUWINGEN
WIND- EN WATERDICHT WONINGEN
ALLE RUWBOUW- EN BETONWERKEN
ENERGIEBESPARENDE RENOVATIES**

Bij iedere bestelling
van uw drukwerk,
promomateriaal,...
bij **Mr-Print**
doneren
3% aan
natuurpunt

Mr-
PRINT.be
— ALLE DRUKWERK —

Diksmuidesteenweg 54
Staden

0495 78 94 74

info@mr-print.be

mr-print.be +

\\ Offset en digitaal
\\ Familie en handels
\\ Promomateriaal
\\ Stempels
\\ Van ontwerp
tot levering

 **Paper
is Nature**
— IGEPA —

WELKOM IN HET PROVINCIAAL BEZOEKERSCENTRUM **DE BLANKAART**

NATUUR@ELIERS

Voor kinderen van 1° t.e.m. 6° lj

Woensdagen 22 sept., 13 okt., 3 en 11 nov.

AVONDJES OVER (thematische vertelavonden)

Donderdag 7 okt.: Wat is er van het waterkonijn?

Donderdag 4 nov.: Het nieuwe hout stoken

Donderdag 2 nov.: Fijnstof, geen fijn verhaal!

BLANKAART XL (Dag van de trage weg)

Zondag 17 okt. van 10 tot 17.30 uur

Voor meer en actuele info omtrent de activiteiten, nieuwsbrief
en openingsuren: www.blankaart.be

Provinciaal Bezoekerscentrum De Blankaart

Iepersteenweg 56, 8600 Woumen,

blankaart@west-vlaanderen.be - 051 54 59 48

www.blankaart.be

 [westvlaanderen](https://www.facebook.com/westvlaanderen)

 [provincie_wvl](https://www.instagram.com/provincie_wvl)

 [@provinciewvl](https://twitter.com/provinciewvl)

Full Energy
Future Energy Today

0496 88 42 41 - info@fullenergy.be

Rondevijverstraat 5 - 8820 Torhout

Ben je op zoek naar een
super zonnepaneel-
installatie met batterij?
Dan ben je bij ons op het
juiste adres.

Bezoek zeker onze
facebook.

**WARMTE POMPEN
ZORGELOOS COMFORT,
NU EN IN DE TOEKOMST.**

EEN TOTAALCONCEPT VOOR DE KLIMAATREGELING VAN UW WONING.

Als gecertificeerd bedrijf staat Intelligent Wonen voor **betrouwbaarheid**. We zoeken naar de beste oplossing voor verwarming, sanitair warm water en de koeling van uw woning.

Airconditioning

Denkzij een warmtepomp creëren we heel het jaar door een uitstekend comfort, zonder uw energiefactuur de hoogte in te jagen.

Verwarming en warm water

Laat uw verwarming en/of warm water productie aandrijven door hernieuwbare energiebronnen. Zo bespaart u tot 4 keer meer elektriciteit en stapt u af van fossiele brandstoffen.

Luchtzuivering

Adem gezonde en zuivere lucht in. Onze systemen verwijderen stof, pollen, bacteriën en virussen uit de lucht door ze weg te filteren.

INTELLIGENT WONEN

• Bruggesteeweg 21
• Gits-Hooglede
• www.intelligentwonen.be
• 0475 34 67 37

NESTKASTEN VOOR MEER NATUUR!

Natuurpunt Mandelstreke verkoopt zelfgebouwde nestkastjes, insectenhôtels en voedertafels t.v.v. de steenuilenwerkgroep.

Deze worden gemaakt van thermisch behandeld hout: dat is ecologisch, duurzaam en mooi! Hang jij er ook eentje op?

Meer info bij Piet Desmet
(natuur.mandelstreke@gmail.com of 051/225.852).

Nestkast:
€ 12 voor leden,
€ 15 voor niet-leden.

BOUWWERKEN
Heemeryck
Paul

vloeren
faïences
opritten
terrassen

0477 67 12 89

Slijperstraat 21
8840 Oostnieuwkerke

dh | demonie hout
ALS HOUT VORM KRIJGT ...

T 051/204314 - F 051/244647
E martine@schrijnwerkerij-demonie.be
W www.schrijnwerkerij-demonie.be
Westrozebekestraat 85 b - 8840 Westrozebeke

FOTOCOUDENYS.BE
DE WEBSHOP MET DE BESTE WINKELSERVICE

KONING ALBERTSTRAAT 13, 8210 VELDEGEM - 050/277438
tussen Brugge en Torhout, vlakbij de kruising van E40 en E403, gratis parkeren voor de deur

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw is een regionaal samenwerkingsverband tussen 4 Natuurpuntafdelingen, 2 Natuurpuntkernen, 1 onafhankelijke vereniging en een aantal werkgroepen. 'De knotwilg' is het kwartaalijdschrift van onze vereniging. NP MWV vzw is erkend en wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid.

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen

- Secretariaat & zetel NP MWV
- Adres: Torhoutstraat 66, 8810 Lichtervelde
- Tel. secretariaat: 051/700.695
- E-mail secretariaat: peterlemmens@natuurpunt.be
- Het secretariaat is in principe alle weekdays open van 9 - 12 u. en 13 - 16 u., maar neem zo mogelijk vooraf contact op om verrassingen te vermijden. Andere dagen en uren op afspraak.
- Rek. nr.: BE53.9731.7610.5453.
- Website: www.natuurpunt.be/natuurpunt-midden-west-vlaanderen
- Contactpersoon: Sofie Declercq (sofiedcl@gmail.com)

Aangesloten natuurverenigingen

Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw

Koenraad Blontrock (059/250.697 - koenraad.blontrock@gmail.com).
Rek. nr.: BE82.0682.0550.8368

Natuurpunt Mandelstreek

(Hooglede - Roeselare - Ledegem - Moorslede - Staden)
Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be).
www.natuurpuntmandelstreek.be
Rek. nr.: BE51.9799.6273.0762

Natuurpunt kern de Reiger (Moorslede)

Jean-Pierre Vandamme (051/771.213 - jeanpierre vandamme@skynet.be).
Rek. nr.: BE82.4664.3681.6168

Natuurpunt kern Groot-Staden (Staden)

Koen Vandepoortale (0497/869.733 - natuurpuntgrootstaden@gmail.com).
Rek. nr.: BE87.9733.5278.5394

Natuurpunt Ruidenberg (Lichtegem - Koekelare - Kortemark)

Georges Pollentier (051/589.418 - pollentier.georges@outlook.com).
www.natuurpunt.be/natuurpunt-ruidenberg
Rek. nr.: BE47.9733.8607.4380

Natuurpunt Torhout

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be).
www.natuurpunt.be/natuurpunt-torhout
Rek. nr.: BE96.9733.8345.7505

Ruimte (Diksmuide)

Jef Dumoulin (051/500.866 - jef.dumoulin@skynet.be).
Rek. nr.: BE47.0680.6704.2080

Aangesloten thematische werkgroepen

Amfibieënwerkgroep (NPM)

Martine Lakiere (0479/780.002 - martine.lakiere@telenet.be)

Beheerteam Torhout (NPT)

Roney Debaille (050/214.574 - rdebaille@gmail.com)

Natuurfotografen Hoge Dijken (NPGO&HD)

Patrick Pottier (059/709.604 - patrick.pottier@telenet.be).
www.nfhd.be

Natuurwerkgroep Torhout

(amfibieën, reptielen, vogels, zoogdieren - NPT)
Geert Carette (050/215.483 - geert.carette@skynet.be)

Steenuilwerkgroep Mandelstreek (NPM)

Ludo Momerency (051/225.280 - steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreek.be)

Uilenwerkgroep Hoge Dijken (NPGO&HD)

Dirk Peene (059/267.802 - dirk.peene@eandis.be)

Vogelwerkgroep (NPM)

Johan Bostoen (0475/381.084 - johan.bostoen@gmail.com)

Werkgroep Trage Wegen (NPT)

Roney Debaille (050/214.574 - rdebaille@gmail.com)

Zoogdierenwerkgroep (NPM)

Michael Parmentier (0483/638.090 - michael.parmentier@hotmail.com)

Zwalimop (zwammen, lichenen, mossen, planten - NPM)

Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be)

Vragen over ons privacybeleid? Neem contact op met het secretariaat.

Natuurgebieden

Bourgognepolders (Oudenburg)

Dirk Anseeuw (051/581.122 - dirkanseeuw@hotmail.com)

Groenhove (Torhout)

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be)

Kleiputten (Rumbeke)

Piet Desmet (051/225.852 - natuur.mandelstreek@gmail.com)

Moerasje (Torhout)

Roney Debaille (050/214.574 - rdebaille@gmail.com)

Snipgate (Gistel)

Koenraad Blontrock (059/250.697 - koenraad.blontrock@gmail.com)

Swal (Koekelare)

Kristof Vanhee (0497/152.684 - maureen.vansevenant@gmail.com)

De Vijfwegenpoel (Poelkapelle/Staden)

Tom Lemahieu (0478/483.680 - lematn@hotmail.com)

Waterdambosje (Moorslede)

Steven Nuytten (0477/446.772 - steven.nuytten@telenet.be)

Zwaanhoek (Oudenburg)

Marc Deknock (059/265.068 - marc.deknock@telenet.be)

Lid worden?

Een lidmaatschap kost 30 euro en als lid krijg je 4 x per jaar 'de knotwilg' en het 'Natuurblad' in je bus. Als extraatjes ben je verzekerd tijdens alle Natuurpunt-activiteiten én krijg je korting in de Natuurpuntwinkel en bij tal van partners. (Zie www.natuurpunt.be/voordelen). Wie voor het eerst lid wordt, krijgt een welkomstpakket met o.m. de prachtige Natuurpunt fiets- en wandelgids. Woon je in Gistel, Hooglede, Lichtegem, Koekelare, Kortemark, Ledegem, Moor-slede, Oudenburg, Roeselare, Staden of Torhout? Schrijf dan 30 euro over naar rek. nr. BE17.2300.0442.3321. Of bespaar Natuurpunt een hoop administratieve kosten door een domiciliëringsoverdracht in te vullen op www.natuurpunt.be > lid worden. Woon je in een andere gemeente? Neem dan contact op met het secretariaat.

Abonnement?

Ben je al lid van een andere Natuurpuntafdeling, dan kan je ook een abonnement nemen op 'de knotwilg' alleen. Schrijf 10 euro over naar rekeningnummer BE53.9731.7610.5453 en vermeld daarbij 'abonnement DK'.

Digitale nieuwsbrief 'De Groene Flits'.

Neem contact op met het secretariaat.

Redactieraad en eindredactie

Raad van bestuur & secretariaat.

Vormgeving en druk

Opmaak door MR-PRINT.BE, 0495/789.474, info@mr-print.be
Druk door Lowyck, Archimedesstraat 53, 8400 Oostende
Papier met EU-Ecolabel en ECF- en FSC-certificaat.

Oplage 3.310 exemplaren

Steun onze projecten

Storten kan op rekeningnummer BE56.2930.2120.7588 van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met de vermelding 'gift aan' en het projectnummer van jouw keuze. Voor schenkingen vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest.

BOURGOGNEPOLDER - 5554	GROENHOVE - 5580
MANDELSTREEK - 3567	SNIPGATE - 5562
VIJFWEGENPOEL - 5587	ZWAANHOEK - 5539
WATERDAMBOSJE - 5594	FONDS NP MWV - 4029

Steenuilwerkgroep - GEW-2492 op rekeningnummer BE12.2300.5247.4592 van Natuurpunt Studie vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

Een ziek of gekwetst dier gevonden?

Kijk op www.voc-bulskampveld.be (VOC Beernem, tel. 050/790.959) of www.vogelopvangcentrum.be (VOC Oostende, tel. 059/806.766).

Een flagrante overtreding van de natuurwetgeving?

Meld dit aan de natuurinspectie van Oost- & West-Vlaanderen op natuurinspectie.west.anb@vlaanderen.be, 0474/301.428 of (buiten de kantooruren) 0499/949.377.

ACTIVITEITENKALENDER NATUURPUNT MIDDEN-WEST-VLAANDEREN (NP MWV)

Activiteiten van Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw (NPGO&HD), Natuurpunt Mandelstreke (NPM), Kern De Reiger (NPKDR), Kern Groot-Staden (NPKGS), Natuurpunt Ruidenberg (NPR), Natuurpunt Torhout (NPT), Ruimte Diksmuide (RD) én externen.

Datum	Uur	Activiteit	Organisatie
Za. 9 okt.	vanaf 13.30 u.	I le 'Repair Café' met Torhout Content	i.s.m. NPT
Zo. 10 okt.	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zo. 10 okt.	om 9 u.	'Week van het Bos': herfstwandeling in het Koekelarebos	NPGO&HD
Zo. 10 okt.	om 10 u.	Koekelarebos & het arboretum	NPR
Zo. 10 okt.	om 13 u.	#BackToTheClimate - Mars voor het klimaat	i.s.m. NP
Za. 16 okt.	om 9 u.	Watervogeltelling	NPT
Za. 16 okt.	om 14 u.	'Dag van de Trage Weg': met een sprookje door het Groenhovebos	NPT
Za. 16 okt.	om 15 u.	Activiteit 'Jong Natuurverkenner Koekelare'	NPR
Zo. 17 okt.	om 8 u.	Beleef de najaarstrek in het Merkembroek en de Viconiapunten	NPM
Zo. 17 okt.	om 10 u.	Proeven van de herfst in 'De Kleiputten'	NPM
Za. 23 okt.	om 14 u.	Herfstwandeling in het Polygoonbos	NPKDR
Zo. 31 okt.	om 14 u.	Het Koekelarebos in de herfst	NPR
Di. 2 nov.	om 13.30 u.	Weekwerkdag: voorbereiding bosaanplant	NPT
Zo. 7 nov.	om 14 u.	Film 'Microcosmos'	NPKGS
Wo. 10 nov.	om 17.30 u.	Benefietbarbecue GO! Campus Eureka & Natuurpunt Torhout	i.s.m. NPT
Za. 13 nov.	om 9 u.	Watervogeltelling	NPT
Zo. 14 nov.	om 8.30 u.	Vogels in het verdrinken zwarte land	NPM
Za. 20 nov.	om 9 u.	Beheerwerken in 'De Kleiputten'	NPM
Za. 20 nov.	om 13 u.	Plant een boom!	NPT
Zo. 21 nov.	om 9 u.	Plant een boom! – The finishing touch	NPT
Za. 27 nov.	vanaf 8.30 u.	Aanplant Roulartabos	i.s.m. NPM
Za. 27 nov.	vanaf 9 u.	'Dag van de Natuur': beheerwerken in 'De Hoge Dijken'	NPGO&HD
Za. 27 nov.	om 13.30 u.	'Dag van de Natuur': beheerwerken in 'De Swal'	NPR
Zo. 5 dec.	om 9 u.	Ganzentocht	NPGO&HD
Zo. 5 dec.	om 10 u.	Wandeling over de Koekelareberg	NPR
Di. 7 dec.	om 13.30 u.	Weekwerkdag in het moerasje aan de Planterijdreef	NPT
Za. 11 dec.	vanaf 17.30 u.	't Polderbus int donker'n	NPKGS
Zo. 12 dec.	om 08.30 u.	Daguitstap naar de Uitkerkse Polder	NPM
Zo. 12 dec.	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Za. 18 dec.	om 9 u.	Watervogeltelling	NPT
Ma. 27 dec.	om 13.30 u.	Nestkasten timmeren & insectenhôtels pimpen	NPM
Wo. 29 dec.	om 13.30 u.	Timmer je eigen nestkast!	NPR
Di. 4 jan.	om 13.30 u.	Weekwerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zo. 9 jan.	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zo. 9 jan.	om 10 u.	Koekelarebos in wintertooi	NPR

Verdere info en praktische afspraken vind je middenin deze 'knotwilg'.
De laatste info & eventuele wijzigingen vind je terug in onze gratis maandelijkse nieuwsbrief 'De Groene Flits'.
Geïnteresseerd? Stuur een mailtje naar peter.lemmens@natuurpunt.be.